

PREPIK

18. julij 1991
cena 25 din

OD JAVNOSTI ODVIŠEN ČASOPIS

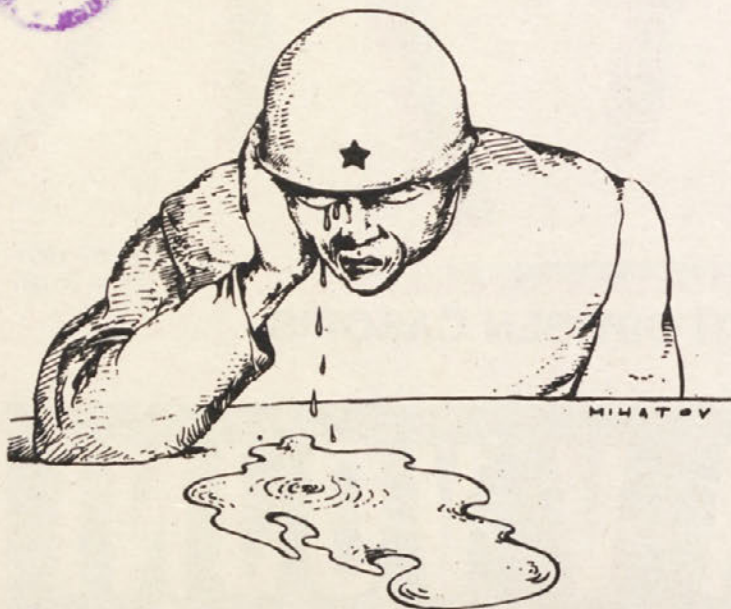
KOROŠKA V VOJNI

NAJHUJE V DRAVOGRADU IN NA HOLMCU

91

16

klonišču.

Izrazi sožalja vsem, ki so izgubili ljubljene.

Potem konec nevarnosti zračnega napada. Zopet na delovno mesto, brez vnaprej določenih nalog.

Sirena drugič. Skozi okna studia gledamo v nebo – ali so res na obzorju sovražnikova letala? Telefoni zvonijo: je to znak za zaklonišča? – Počakajte, preverjamo. Potem sporočilo v eter – s stisnjenim grlom, potem gre lažje: s seboj vzamite najnujnejše, brez panike, dovolj časa je, da pridete v zaklonišče.

Dežurni v studiu potem čakamo. Ne vem, na kaj. Ampak še nikoli doslej se nisem počutila tako osamljeno.

Tretjič alarm. Telefoni zopet zvonijo. Ljudje sprašujejo, kako zavarovati plinske peči, kotlovnice v kletih. Kaj rečete, kako se bo

to končalo? Saj BO! Verjamem v to?!

Konec nevarnosti. Podatki, opozorila, informacije. Oddahnemo si, celo šalimo se, da bi se bolje držali.

Ko utrujena odhajam domov, se grenko nasmehnem skupini otrok, ki se pred blokom brezskrbno igrajo na dekah, ki so jih zvlekli iz zaklonišč. Kako prijetno je reči mimoidočemu: dober večer, kako ste? Potem sanje: neznanega šoferja s sklenjenimi rokami prisim, naj vendarle varno spravi Milana Kučana v Ljubljano.

Življenje spet teče dalje. Zopet so prometne nesreče, družinski prepiri. In nek »matran« in okajen kmet brunda predse. Pa vendar razločno reče: ni važno, kaj je kdo, v teh časih je najbolj važno, da si ČLOVEK.

Heda Praprotnik

ZVOK SIREN

Pripravljala sem sicer humoresko, a me je volja do humorja minila že na večer slavlja ob razglasitvi samostojnosti Slovenije, ko sem na tv ekranu zagledala zaskrbljen obraz Milana Kučana. Nekaj se je že dogajalo!

Naslednje dni je vsak ČLOVEK po svoje doživljal vojno.

V četrtek, 27. junija, smo na Koroškem radiu začeli z izredno oddajo. Potem nismo več registrirali ne ur ne datumov. Spomnim pa se zvoka siren – in strahu. Kdor trdi, da ga ni bilo strah, laže. Eno je po tv gledati vojno v drugih državah, drugo je, doživljati jo. Ob prvi sireni za nevarnost zračnega napada na Slovenijo smo bili v sejni sobi občinske skupščine Slovenj Gradec, da bi prenašali žalno sejo: tri mlade žrtve s Koroške so padle za Slovenijo. Pred prenosom sva s tehnikom v slušalkah slišala opozorilo z radia Slovenije: vsi v zaklonišča. Kaj zdaj? Slovenjgraški župan je govoril o žrtvah za svobodo. Kaj storiti? Mrtvih ni mogoče obuditi v življenje, življenja pa je treba ohranjati.

Vsi takoj v zaklonišče – je prišel ukaz. Brez besed smo šli. Bodo potrebne nove žrtve? Kako je doma? So na varnem?

Nekdo je govoril o uporabi zaščitnih mask. Kaj smo že tako daleč?! Mlada vdova se ne zaveda, kaj kdo govori. Sama je s svojo bolečino, čeprav nas je mnogo v za-

– Tako vesel sem, dragi Josip, da nisva živela zama! Kot vidiš, imava odlične učence in naslednike...

POZDRAVLJENA KOROŠKA,

v samostojni
Sloveniji

Kaj je sovražnik, če ne sanje, ki splahnejo...

Pravzaprav niti zdaj ne verjamem in še manj razumem.

Prišli so nenadoma, lagodno in z že zdavnaj izdelanimi nacrti. Na Holmcu je vod za intervencijo daleč od karavle naredil okope in orožje naperil proti »domovini«. Na tihem so računali, da so prišli na sprehod, kot takrat na Kosovo.

Vse skupaj je izgledalo kot rutinska vaja. Vojaki v glavnem niso ničesar vedeli, oficirji skoraj vse. Vojaki so se bili pripravljene braniti pred »sovražnikom«, vodje pa so imeli namen tudi ubijati... Na koncu pa so ubijali vsi, se tudi predajali, bežali, nekateri so spoznali resnico, drugi je niso ali je niso hoteli.

Ne vem, zakaj sem hodil po bojiščih, ne vojaki in ne trušč min niso spadali v krajino. Sonce je sijalo še lepše, dež mi je pomenil blagodejno tolažbo, ptice so pele nežneje – tam nekje pa so ždeli naši fantje. Ko sem jih obiskoval, nisem opazil strahu, dvomov. Vedeli so, kaj je njihova naloga, bili so pripravljene tudi umreti. In so umirali.

V Dravogradu so se mi smilili vojaki v blokirani koloni in se mi niso več, ko sem zagledal prve ranjence in pretepenega sanitejca, ki je padel v roke soldateske JA.

Potem so prišla pogajanja, naivne razlage okupatorskih oficirjev o njihovih dobrih namenih, njihovem izvrševanju zadanih nalog. Da pa nas niso branili pred sovražnikom, da niso pazili mej, so prav oni vedeli najbolj dobro. Slovenci nikakor niso hoteli bežati preko, kakor tudi niso hoteli poklekniti. Nazadnje so odšepali nazaj, lahko smo brali razočaranje v njihovih očeh. Izvršili so svojo nalogo, čeprav ne čisto do konca.

Kakorkoli so se delali brezbrizne, so vedeli, da so dvignili orožje proti lastnemu narodu, da niso ljudska vojska, da so navadni zavojevalci.

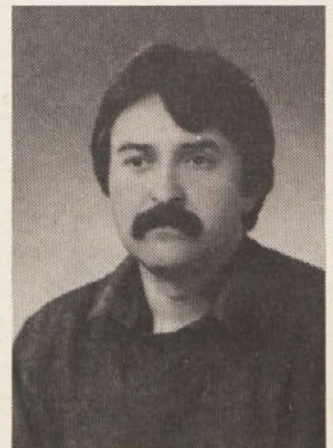
Sam pa sem se zavedal, da se vojna ni končala 1945. leta, da je trajala ves ta čas, da je JA iskala sovražnika in ga takoj po koncu druge svetovne vojne odkrila v lastni državi. Vodila je vrsto »strašnih« bitk – na Poljani in Pohorju, v Kočevskem rogu in Janževem na Lešah, na Kosovu in drugod...

Z njo so in še ostajajo grobovi nedolžnih žrtev. Še najmanj je armadi bilo in je potrebno braniti meje. In tudi po zadnjem porazu v Sloveniji nasprotnika še vedno išče in ga vedno znova najde – le »doma«.

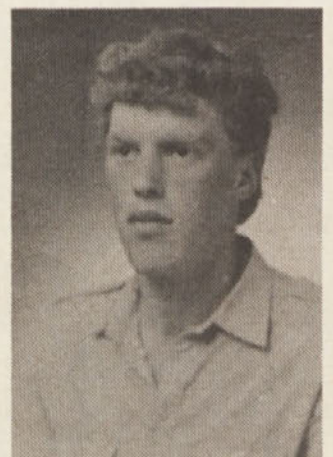
Benjamin Kumprej

Željko Ernoić
rojen 30.5.1965.

Bojan Štumberger
rojen 25.1.1961

Vincenc Repnik
rojen 4.4.1967

*Spoštovani žalni zbor,
Dragi Željko, Bojan in Vincenc,
Dragi njihovi najbližji!*

Dan po tem, ko smo ponosno in slovesno dvignili novo slovensko zastavo, zastavo samostojne Republike Slovenije na vrh jambora, so padla tri mlada življenja na braniku komaj oklicane samostojnosti.

Taista zastava, danes tu pred nami prekri-va vaše krste, da vam tako izkažemo čast za vaše herojstvo.

Na isti dan ste vsi trije podarili svoja življenja domovini! Vsi zapuščate svoje najbližje, svoje bojne tovariše. Vaši bojni tovariši stoje tu pred vami nemo in žalostnih src. Izkazali vam bodo zadnjo čast.

To zastavo smo obesili na jambor, da bi plapolala v miru, da bi kazala nova pota miru in napredka, svobode drugačne družbe in ne zato, da bi jo polagali na krste naših najboljših sinov.

Toda, nekdanja naša armada se je čez noč spremenila v sovražnika, obrnila je pušine cevi proti nam in odprla smrtonosni ogenj, da bi na naši koroški in slovenski zemlji branila jugoslovanske politične interese, nam vsilila politično voljo drugih.

Na Slovenskem se nobenemu sovražniku še nikoli ni dobro godilo, še vedno smo znali obračunati z njimi. Tudi tokrat bo tako.

Teško je izraziti besedo tolažbe, predvsem ŽELJKO – Tvoji ženi Boženi, hčerkici Sari, mami, očetu in sestrama; BOJAN – Tvoji ženi Marjeti in hčerkicama Andreji in Petri, očetu in bratu, in prav tako VINCENC – Tvoji materi, sestrama, bratu in dekletu, tervsem vašim najdražjim, ki so zbrani tu pred vašimi krstami sklonjenih glav, z največjo žalostjo v srcih.

Bili ste med tistimi, ki niso razkazovali junaštva. Po zgledu grških junakov, ki so jim matere ob odhodu v bitko zaskrbljeno in z žalostjo v srcih, tako kot to čutijo le matere, vendar ponosno in zravnano predajale bojne ščite. Izrekale so jim junaške besede, junaške besede matere lastnemu sinu: VRNI SE Z NJIM ALJ NA NJEM.

Dragi Željko, Bojan in dragi Vincenc, vi ste se vrnili NA NJEM.

Ne moremo vam vrniti življenja, ne moremo vas nadomestiti vašim najdražjim, lahko vam le zagotavljamo, da boste ostali za vse večne čase ob mladi lipi, ki smo jo zasadili istočasno, ko smo prvič dvigovali na jambor te zastave, ki prekrivajo vaše krste. Ponosni smo na vašo žrtev. Ta lipa še ne cveti, premlada je še. Tako kot je lipa začela rasti, tako so vaša življenja ugasnila za isto stvar, za NAŠO DOMOVINO.

Žalost nad grobom in v naših srcih naj še bolj okrepi našo srčnost in zavest, da je domovina prva, da brez domovine ni kje živeti. Za te ideale ste podarili svoja življenja. Obljubljamo vam, da vas ne bomo izneverili.

Teško je povedati besede tolažbe, ko je prsa napolnila neizčrpna bolečina žalosti, ki jo prinaša okrutna in nesprejemljiva resnica, da so naši najboljši sinovi v cvetu mladosti padli pod streli zahrbtnega sovražnika.

Slaya našim junakom in še posebej slava vam Željko, Bojan in Vincenc.

Slovenj Gradec, dne 30. junija 1991.

*Janez Komljanec
Predsednik IS SO
Slovenj Gradec*

Skupščina občine mesta Glasnika miru Združenih narodov Slovenj Gradec je v zvezi s tragičnimi dogodki po razglasitvi slovenske suverenosti 25. junija 1991, vodila široko korespondenco z mednarodnimi dejavniki, v katere je bodisi vključena ali pa ima z njimi prijateljske stike.

Na naslove znanih osebnosti v Svetovni organizaciji in njenih posebnih agencijah (Unesco), županom mest Glasnikov miru po svetu, Klubom za Unesco in posameznim znanstvenim in kulturnim delavcem v tujini, je bilo poslanih 124 različnih sporočil.

Med ostalimi:

Generalnemu sekretarju OZN Perezu de Cuellarju, dne 2. julija:

Slovenija je doživela napad jugoslovanske armade. Tudi naše mesto ni izvzeto. Gospod - generalni sekretar OZN, imate velik vpliv, ugled in pooblastila: preko Združenih narodov pomagajte ustaviti to nesmiselno morijo in prelivanje krvi nedolžnih ljudi.

Zgodovina bo pozitivno ovrednotila to Vaše plemenito dejanje.

*Prim. dr. Drago Plešivčnik,
predsednik odbora prireditelj
ob 45. obletnici OZN
v Slovenj Gradcu*

*Ivan Uršič,
predsednik SO Slovenj Gradec*

Izveček sporočila mestom Glasnikom miru:

Bratska mesta Glasniki miru!

Kot nevladni dejavnik aktivnega zavzemanja za mir, povzdignite svoj glas in vplivajte na svoje vlade in javno mnenje v svoji deželi, naj zastavijo svoj vpliv in ugled za to, da bi se brezumna morija in uničevanje v Sloveniji nemudoma prenehalo ter, da se sporazum o demokratičnih načelih reševanja krize doseže s pogovori, iz katerih bo izključena armada, ki ne more in ne sme biti politični element pravne države in civilne družbe!

Gre za obstoj naroda, zavezanega demokraciji, a premajhnega, da bi se mogel brez podpore širše javnosti upreti agresiji arogantnih generalov vojske, ki delujejo v duhu proslulih vojaških hunt južne Amerike!

1972 – Čile, dvajset let pozneje – Slovenija!

Prve izraze podpore je v naše mesto prispelo prav iz mesta Glasnika miru Santiaga de Chile.

Poziv Klubom za Unesco širom sveta:

Dragi prijatelji!

Naše mesto, naša skupnost in naša suverena republika Slovenija je žrtev neusmiljene agresije jugoslovanske zvezne armade in njenih generalov. Prosimo vas, da zastavite svoj vpliv in ugled ter povzdignete svoj glas resnice pri oblikovanju javnega mnenja v vaši deželi. Apelirajte na svojo vlado, naj zahteva takojšnjo prekinitev nesmiselnega masakra in prelivanja krvi nedolžnih ljudi!

Armaadni generali so ušli kontroli svojega vrhovnega komandanta, predsedstva Jugoslavije! Obstoj malega slovenskega naroda in njegovi dosežki demokratičnega razvoja so v veliki nevarnosti!

Dragi prijatelji, pomagajte razširiti resnico o dogodkih v Sloveniji čim širše.

Vaši v miru,

*Klub za Unesco
Slovenj Gradec*

Koroška

Osem mrtvih, 64 ranjenih

O mrtvih in ranjenih v teden dni trajajoči vojni na Koroškem krožijo različni podatki. Na slovenjgraškem Rdečem križu so nam povedali, da je po njihovih podatkih (ti pa so uradni) v bojih padlo osem vojakov, od tega trije na strani slovenske vojske in policije, pet pa na strani jugoslovanske armade.

Piše: MIRO PETEK

VOJNA NA KOROŠKEM

»Der Krieg ist nicht als eine Fortsetzung des politischen Verkehrs mit Einmischung anderen Mittel«. »Vojna ni nič drugega kot nadaljevanje političnih odnosov z dodatkom drugih sredstev.« Te misli je pred več kot 150 leti zapisal Carl von Clausewitz, pruski vojščak, predvsem pa znan kot utemeljitelj klasične politične teorije vojne. Tudi agresija jugoslovanske armade na suvereno Slovenijo potrjuje Clausewitzovo teorijo, ta »dodatek drugih sredstev« pa je na Koroškem pomenil mrtve Korošce, uničena stanovanja, grožnje vojaških letal in bombardiranje, ogromna materialna škoda, barbarizem in vandalizem nekoč ljudske armade, zmago in hkrati razočaranje.

DVIGOVANJE ZASTAVE

Tudi na Koroškem se je napetost pričela dan pred izbruhom agresije, torej na dan slovenske suverenosti. Ob 6.10 so na vseh mednarodnih mejnih prehodih stale table z napisom Republika Slovenija. Na mednarodnem mejnem prehodu Vič se je slovenska stran izognila incidentu in to tablo postavila nekaj deset metrov stran od table z napisom SFRJ, ki jo je vseskozi stražil oborožen pripadnik jugoslovanske armade s psom. Meje z jugoslovansko armado so »imenitna« legitimacija nekdanje Jugoslavije in menda smo edini v Evropi, kjer je streljanje na zeleni meji označeno samo kot prekršek. Še 14 dni pred eskalacijo nasilja je četniško usmerjen jugoslovanski vojak na Holmcu ustrelil Šrilančana, ki je hotel zbežati v Avstrijo.

Na osamosvojitve dan sem zvečer tako obiskal mejni prehod Vič, kjer je na jamboru zavihrala slovenska zastava. Pod njo so se skupaj postavili miličniki in cariniki, ki so ravno na ta dan dobili priponke Slovenska carina, dogodek pa so spremljali visoki policijski predstavniki iz Avstrije. Že na Viču so Koroški policaji navdušili: dobro pripravljene, dobro opremljene, željni samostojne države. Precej pred vojaško agresijo na Slovenijo so naši policaji dobesedno garali, vendar se je pravo delo tudi za njih šele začelo...

Dan osamosvojitve so najbolj prisrčno pričakali nemara prav v Dravogradu, mestecu, ki je nato doživljalo pravo dramo. Rado Krpač in Drago Jurhar sta se z lipo v mesto pripeljala s kočijo, godci so godili, tekeli je šampanjec, svojevrstna poslastica pa je bil tudi škot David Grant, ki je v pozdrav suverenosti zagodel na dudu. Grant je s kočijo namenjen okrog sveta, ker pa mu je

David Grant

Foto: Jurač

zbolel konj, je moral dlje časa ostati na Koroškem. Nad našimi kraji in ljudmi je navdušen (njegova stalna spremljevalca sta Rado Krpač in Otokar Praper) in o njem kroži anekdota, da je ob agresiji jugoslovanske armade takoj zahteval puško in se želel boriti na strani slovenske vojske. Ko so Dravograd preletavali migi, pa je David Grant v Črnečah ob svoji družini, konju in vozu hladnokrvno igral na dudu. Sicer pa je bilo na dan osamosvojitvenega slavlja na dravograjskih ulicah ljudi, kot že dolgo ne, dnevi za tem pa so pomenili pravo nasprotje...

VOJNA SE JE ZAČELA...

Markovič, ki se je že poprej razkril za velikega šarlatana, je prvi dan vojne, za katero je neposredni krivec tudi on, pokazal tudi kanček Machiavellističnih manir. Ta jugoslovanski cinik se je odločil za vojno, ki jo je brez vseh moralnih zadržkov uporabil za poskus ohranitve daleč preživetega cilja – ohranitve Jugoslavije. Drugi smisel in notranja logika te vojne je kajpak ekonomske narave, torej ohranitev Slovenije v tej ječi narodov in njeno nadaljnje izkoriščanje. In končno: Markovičev poskus slovenske okupacije je bil njegov zadnji maneuver, da se obdrži na prestolu zveznega premierja. Tudi iz matične Markovičeve domovine Hrvaške se slišijo kliči, da bi moral Markovič odgovarjati zaradi vojnih zločinov, ki jih je armada,

s katero je zaradi lastnih boleznih političnih ambicij sklenil hudičev pakt, storila nad civilnim prebivalstvom Slovenije.

Tako smo Korošci s strahom čakali na kolono oklepnih transporterjev, ki je iz Maribora zavila proti Koroški, da bi osvojila naša najpomembnejša mejna prehoda – Vič in Holmec. Slovenski vojni strateg bi danes že morali imeti analizo, ali so bile vse blokade na tej poti resnično pravilno in smotno postavljene. Po bitki je sicer lahko biti general, vendar so nekateri modrovali, da bi ingoti, ki so nato stali pri Votli peči pri Ravnah, zloglasno skupino lahko brez problemov zadržali pri Lovrenšem mostu. Tudi v Dravogradu bi materialna škoda bila precej manjša, če bi v barikadah uporabljali ingote namesto tovornjakov, cistern in avtobusov. In tu so še španski jezdeci ali protitankovske ovire, ki jih na Koroškem tostran meje nimamo. Se leto nazaj pa smo se posmehovali Korošcem onstran meje, ki so te ovire vztrajno kopicili ob naši meji, zavedajoč se malomožganskega početja jugoslovanske politike in soldateske. Španski jezdeci so v Avstriji resda tujek v lepem okolju, vendar nadvse koristna stvar.

Iz Maribora so se slišale različne vesti: proti Koroški potujejo tanki, druge so omenjale oklopne transporterje, nekateri so govorili o številki 30, drugi o številki 20. S kolegom Edijem Proštom sva se odpravila proti Dravski do-

lini, da bi se na lastne oči preprčala, kakšna pošast se vali proti Koroški, vendar sva zaradi barikad obtičala pri Radljah, kolona pa pri Podvelki. Ko sva se vračala proti Mežiški dolini, so na Karavaningu že padala drevesa in rešitev je bila Zgornja Muta in Gortina. Dravograd je bil takrat še spokojen.

Popoldan pa se je že streljalo na Holmcu, torej med Poljano in Pliberkom, ki sta ob koncu druge vojne že bila prizorišči tragičnih obračunov. Tu se je končala druga vojna v Evropi, ali se bo na robu Evrope pričela tretja vojna? Avstrijce in vse razvite narode je moral preletavati srh ob pogledu na bizantinske generale, posebej staliniste, ki so na civilno prebivalstvo poslali tanke in letala. Skorumpirani oficirji jugoslovanske vojske so pozabili, da je vsaka osvajalna vojna obojena na neuspeh. Korošci smo se uprli skorajda z golimi rokami in stražnice so padale ena za drugo, vojaki in oficirji so se predajali ali pa so bili zajeti. Korošci smo bili osvobodilno vojno, ki je nujno vodila v zmago. Neinteligentna jugoslovanska vrhuška do vojne s Slovenijo ni doumela, da pomeni takšen vojaški poseg samomor jugoslovanske armade, njen razpad, ki pa v smrtnih mukah še lahko zada kakšen surov udarec. Zato tudi gre pozdraviti Brionsko deklaracijo, saj bo prej ko slej prišlo do samorazpada znotraj armade, kar je najbolj nakazala prav vojna v Sloveniji.

Tudi vojna na Koroškem je bila grozna! Že Clausewitz je modroval, da so vojne med omikanimi ljudstvi veliko manj grozne in uničujoče kot vojne med neomikanimi ljudstvi. Omikani vojščaki krajev in dežel ne razdeajo, ker se v vodenje vojne vmeša tudi inteligenca. Kaj pa se je zgodilo

Zadnji pregled orožja

Foto: B. Kumprej

v Radgoni, Ormožu in Dravogradu? Iz Mariborske ceste, kjer so stanovalce izselili, je v svet odšel glas o »omikanosti«¹ jugoslovanske armade. Hiše so bile pomlajene, nasilno so odprli vrata, izvedli popolno hišno preiskavo, se poslužili s hrano, pijačo, obleko in še več – nekatera stanovanja so tudi temeljito oropali. Oficirji v Mariboru se z demantiji trudijo in skušajo prepričevati, da je jugoslovanska armada v Dravogradu naredila dobro delo, da so njihovi pripadniki krmili zajce in svinje. Vendar me vsak armadni demanti še bolj prepriča v to, kar sem v Dravogradu videl in slišal.

let več pa smo se na taisti Poljani rokovali, bratili, poljubljali s predstavniki pobratenih občin (tudi velikosrbskih) in jugoslovanske generaliteto, ki je na Koroško (še posebej na kmečki turizem) zelo rada zahajala. Kakšen obrat! Danes predsedstvo ravenke občine daje pobudo, da na območje te občine nima vstopa nobena oseba, oblečena v to uniformo, ki je Koroški v nekaj dneh povzročila veliko zla. Korošcem se je vtisnila v zavest sirena za zračni napad, zvok rešilnega vozila, jok mater in otrok, in tega šoka ni mogoče kar tako izbrisati.

Žiča kot slovenskega generala so nato hitro odstavili, da bi čim prej zgradili srbski vojaški stroj. Precej Dravograjčanov je bilo prepričanih, da Rožič ni dovolil agresije iz zraka, nenazadnje v Črnečah živi tudi njegov hčerka.

Takšna razglabljanja lajšajo trenutke dramatičnosti, v tej vojni pa sem na Robindvoru spoznal zakonca Muc, ki se nista izselila in smo oster spopad med slovensko vojsko in agresorjem pričakali v pritličju njihove hiše. Gospod Muc je zelo hladnokrvno preživel silovito streljanje in sekanje granat in vmes je našel moči še za kanček humorja. V Dravogradu pa je bila stvar nadvse

resna in če si na Robindvoru v napačnem trenutku pomolil nos iz hiše, si imel enake možnosti za svinčenko s te ali one strani. Vendar smo preživeli, tako kot tistih par teritorialcev, ki so se po premirju zatekli k tej hiši na pijačo, njihova oborožitev pa je spominjala na partizanske filme.

Sicer pa bodo v tej vojni tudi novodobni politiki morali priznati pozitivne izkušnje marksistične doktrine »oboroženega ljudstva«, kajti to oboroženo ljudstvo z vso moralno pomočjo je tudi na Koroškem zmagalo. Na Koroškem so padale žrtve, nastala je velika materialna škoda, vendar je narava koroškega človeka pač taka, da je na svoji zemlji rad sam gospodar, in agresor se do mejnih prehodov ni sprehodil tako kot, denimo, na Gorenjskem. Ta srčen in odločen odpor, ki je bil to pot najbolj značilen za Korošce, Stajerce in Prekmurce, bo slovenska oblast že morala vzeti na znanje, posebej sedaj, ko je treba odpraviti nastalo vojno škodo.

TALCI, DOMAČI IZDAJALCI, BEGUNCI...

TALCI: Teh po nam znanih podatkih na Koroškem ni bilo.

DOMAČI IZDAJALCI: Odkriti in prepoznani.

BEGUNCI: Zgodil se je fenomen. Avstrijci so pričakovali množičen naval beguncev, vendar je večina Korošcev ostala na rodni grudi. Koroška je potrebovala ljudi doma: veliko na fronti, drugi za delovnimi stroji, tretji v bolnicah in drugih službah. In ljudje si zapomnijo sosede, ki v težkih trenutkih obmejo hrbet ali poberejo kufre.

Karavla na Holmcu je padla po hudem boju Foto: B. Kumprej

KRVAVI HOLMEC

Na Holmcu sem prvič začutil vojno. Doslej so bile vaje, tokrat pa je šlo zares! Okolica gostilne in okrog »Kralovega križa«² je bilo območje, ki je še zagotavljalo varnost. Na položaju sem že srečal snemalca TV Slovenija Gašperja Starca, ki je bil navdušen nad svojo lokacijo, saj je lahko v objektiv ujel karavlo, carinsko poslopje in položaje, kjer je potekala bitka. Streljanje – predah – streljanje – reševalno vozilo – streljanje – reševalno vozilo. Ravenski reševalci so bili pogumni, da so se spuščali na fronto tudi ob navzkrižnem ognju, še posebej v luči tega, ker jugoslovanska armada povsem ignorira mednarodne oznake Rdečega križa. Saj ji te oznake služijo za prevažanje oficirjev ali kakšno umazano nakano in ni ga Slovenca, ki bi tem ljudem še verjel.

Tihožitje na Poljani: dva rešilca in mrliško vozilo. Še pet ali nekaj

DRAMATIČNI DRAVOGRAD

Dan, ko so Dravograd prvič preletavali Migi. Janez Janša je vodstvo občine po telefonu bodril, naj vzdržijo, naj ne klonejo in jim dejal, da si zaradi pokončne drže zaslužijo prve strani časopisa (tega se je držal dnevnik Večer). Generala Delić in Rašeta sta z Dravogradom imela odprto telefonsko linijo in na brutalen, tej armadi lasten način, grozila, da bodo letala Dravograd zravnala z zemljo.

V minutah predaha so se Dravograjčani spraševali, zakaj neki borbeni tovor ni zadel cilja in je običal v Dravi. Težko je verjeti, da bi pilot cilj zgrešil, morda je šlo le za zastraševanje, drugi pa pravijo, da je Dravograd zaradi lege težko bombardirati in že Angležem v drugi vojni ni uspelo zrušiti elektrarne. Zanimivo pa je bilo razmišljanje o generalu Marjanu Rožiču, domačinu in v prvih dneh vojne komandantu aviacije petega armadnega območja. Ro-

Žalostni ostanki ▼ Foto: B. Kumprej

Piše: Edi Prošt

KOROŠKA - OSVOBOJENO OZEMLJE

Drevo slovenske državnosti smo dan po dnevu D tudi Korošci posadili slovesno kot se spodobi. Pod ostrostrelskimi mušicami smo zamenjali table na mejah, dvignili zastave in med poročili o slavju slutili brezumje na drugi strani neke bivše države.

Kdo bi si takrat misli, da nam bo že čez nekaj ur šlo za golo kožo? Da bodo osemnajstletniki pod komando užaljenih in nikomur odgovornih generalov, ki smo jim še pred dnevom ali dvema dali mošta na patroli ob meji, stisnili petelina in bo, na zdaj že jasno NAŠI STRANI, nekdo ranjen, ubit. Sosed, prijatelj, človek... In nenazadnje, da bodo tudi te osemnajstletne vojake, vsaj nekatere, peljali domov v krstah.

nosti, šlo je le še za učinkovit nadzor nad prostorom med Pecco, Uršljo in Pohorjem. In se zapletlo, ko so z železjem krenili iz Maribora po Dravski dolini, proti Viču. Zapriseženi mirovniki, humanisti in pristaši »postopnega osamosvajanja« so bili skupaj ujeti v oborožen spopad, kajti ta čas so v Prekmurju že streljali in padle so prve žrtve.

Na Koroškem so se ljudje opazovali preko puškinih cevi, pri Mučki Dobravi so se postavili goloroki na pot oklepnikom, na Holmecu so streljali na posadko policije na mejnem prehodu s topovi. Že dopoldne mi je bilo jasno, da bom rabil za pospešeno vožnjo gorivo, popoldne ga je ponekod že zmanjkalo. Tako kot

BITKA ZA PRAVO INFORMACIJO

Če je kdaj čas za govornice v tistem najslabšem pomenu te nedolžne besede, je to prav gotovo čas vojne. In ker pač ni mogoče spuščati v eter vsega, kar slišiš, je prva naloga vsakega pametnega poročevalca, da si organizira pravi vir informacij. Če pa je tvoj medij tako oddaljen kot je ljubljansko radio, je še posebej nemogoče videti vse na lastne oči in biti hkrati aktualen. Preselim se torej kar v dopisništvo, visim na telefonu in samo naključju se lahko zahvalim, da tisti za Holmec črni petek doživim samo z nekaj minutno zamudo. Nora okrepitev, ki jo je dobila stražnica, je rodila sadove, pogajanja o predaji niso

hladnokrvno in ubijajo. Z zažgalno granato zakurijo mejni prehod, sirene rešilcev presunljivo tulijo skozi dolino proti bojnici. Norim in kar celi Sloveniji sporočam, da cestnoprometna pravila še veljajo in da naj se za božjo voljo sprostijo poti reševalcem. Gre za življenja. Po popoldnevu, ko je izstreljenih že okoli pol milijona kosov municije, se le začno vdajati, nekaj jih pobegne, toda padec Holmca je tudi tragičen. Mrtvi, ranjeni, prehod požgan, sosesčina karavle prestreljena.

DRAVOGRAJSKA KALVARIJA

Nenasilna sredstva kolone, ki je hitela na pomoč Viču in Holmecu iz Maribora, niso ustavila prej, kot pred Dravogradom. Zakaj ravno tik pred mestom, ravno nasproti vojašnica Bukovje, mi ni bilo, mi ni, in mi ne bo nikoli jasno. Morda bom imel srečo in mi bodo to razložili strategji. Tisti na generalski strani so svoje že povedali. Mesto so obdolžili zastoja oklepnikov in mu zagrozili z ruševinami po letalskem napadu, Dravograjčanom pa obljubili krste. Poslali so reaktivce, od tistih alarmov za zračni napad pa so šli pokonci lasje vsem Koroščem. Še zdaj se stresem, če se mi zdi kak šum letalskega motorja prenizko. Dravograjčani pa so čakali tudi na bombe.

Mimogrede so z Bukovja z rafali kosili po mostu in tistih nekaj neuniformirancev, ki so se takrat znašli na njem, je rešil le plavalni skok za robnik pločnika. Ostrostrelec je ubil teritorialca. Ostrostrelec z Bukovja... Bukovje in Miladinovič. Major, ki je oseben zagrozil z uničenjem pekarnice in so zanj še isti dan v Dravogradu predlagali, da se ga razglasi za vojnega zločinca.

Predtem se je že predala karavla na Viču, povelje, ki so ga tam našli, je smrdelo po krvi. Med oborožitvijo so bili tudi živčni bojni strupi... Mariborsko so evakuirali, tudi nekaj Robindvora.

Po premirju, sklenjenem na državnih vrhovih, je nad Dravogradom obvisel kiseli vonj po grožnji, strahu, jezi, zgroženosti. Čez most pa smo vozili, kako že, 120 na uro... Iz kolone pred barikado je prebegnilo nekaj vojakov, povedali so, da naj bi bili na Viču v štirih urah.

Zadnjo junijsko nedeljo se je Koroška poklonila trem svojim

Po razdejanju na mejnem prehodu. Holmec

Foto B. Kumprej

POSPEŠEK NA 120

Potem smo živeli le še 120 na uro. Teritorialci, policaji, vojaki armade, ki smo jo začeli imenovati okupatorska, civili in tistih nekaj norih ljudi, ki opravljajo novinarske posle. Nenadoma sta bili dve strani, ena vkopana in osamljena, druga naša in doma. Koroška se je pokazala kot kotel, v katerem vkopani nimajo mož-

kruha in še česa. V ravenski občini so pohiteli z uredbo o omejeni oskrbi, ceste so bile blokirane, svetlikalo se je le še preko Sel. Na »srečo« je imela policija resnejše delo, radarji za merjenje hitrosti bi namreč ponoreli. Dirka za pravo informacijo se je odvijala s povprečjem 120 na uro. Tako kot srčni utrip, posebej tistih, ki so se pogajali z vkopanimi, oboroženimi do zob.

uspela, okoli petih zjutraj so se vojaki »bratske« armade lotili prehoda z minometi in topovi. Naše vodi Zlatko, profesionalac od nog do glave, namesto bongiorno tokrat pozdravlja s povelji.

Bitka traja, v minutah premirja odvažajo žrtve z obeh strani, zagrizenost poveljujočih z zvezdo na šlemu se upira in kot mi povedo kasneje, ostrostrelci ciljajo

Votla peč – železna barikada

Foto: B. Kumprej

padlim. Dva tisoč ljudi je bilo tam, s stisnjenimi zobmi in ob pogledu na do zob oborožene naše – stisnjenimi pestmi. Bilo je jasno, za nas je ta vojna samoobramba. Kako že pravi dr. Anton Trstenjak: »Vojna je tragično usodno spozabljanje, ko človek ne stoji v tekmi z naravo, marveč v uničevalnem boju s samim seboj. Pri tem ni najusodnejše to, da orožje že po svojem bistvu prinaša le uničenje, marveč najstrašnejša je zanimiva okoliščina, da tekma človeka s človekom za nadvlado pomeni vedno tudi zaničanje človekovega bistva in pravic. Podjarmljenje človeka z orožjem je isto, kar izmaličenje njegove osebe v goli predmet ali sredstvo. EDEN BO VLADAR, DRUGI BO SUŽENJ, VSE PA BO DOSEŽENO S SILO MORILNEGA OROŽJA. Morda se komu na prvi pogled logika vojne ne zdi tako strašna, a prav njena logika je tako dosledna, kajti vsak zmagovalec postavlja vojno v alternativo: ali se mi vdaš živ, ali padeš mrtev.«

Brazgotine niso zaceljene, ostale bodo, nič več ne bomo ljudje takšni, kot smo bili pred to, nam vsiljeno vojno.

TOREK, KO JE SPET POKALO

Kdo je prvi ustrelil v Dravogradu, ne vem. Vem le to, da je bila igra živcev tako končana in da so letala, ki so spet strašila nad Dravogradom, sprostila napetost v oglušujoče grmenje vseh vrst orožja. Preklinjam, ker spet ne morem takoj v program, skušam slediti dogajanjem po telefonu, tokrat ni več časa za sitnega novinarja.

Gremo torej na lice mesta! Na srečo naši tistim iz Bukovja ne dovoljujejo več streljanja na most in v trenutku zatišja zdrviva z Mirovom čez. Ze sva na položajih, ko spet useka. Pokanje je zdaj oglušujoče grmenje, opazovanje je zdaj stiskanje glave med ramena, telefoni spet delajo, kolega Veselelinovič iz studia upa, da sem na

bre pol ure pozneje. V breg prisopihajo tisti, ki so bili na položajih na Mariborski. Preklinjajo, iz njih vre stiska, metalo je opeke iz zidu mimo njih, pripovedujejo si, kako zažvižga protiletalski izstrellek mimo ušesa in da kaj bodo s takim orožjem proti debelemu železju. Pa še kaj med debelo jezo, ko stiskajo v rokah M-48 in večina modernejšee orožje, pred dnevi zaplenjeno na karavlah. In me je sram, ko povedo še, kaj si mislijo o nas novinarjih, ki da se prsimo z ritjo na varnem. Po zadnjem oglašanju v Ljubljano se poberem tiho kot miš. Nelagodje me stiska v želodcu, pride mi prav Mirova hladnost: »Mater je pokalo!«

RAZDEJANJE

Ni res, da je Dravograd utrpel samo materialno škodo. Cena za obrambo pred pomočjo Bukovju je dosti višja. Bukovje ni samo vojašnica, temveč meja, od Kozjaka do Olševe. Ostalo je Bukovje – vojašnica. Na oni strani, na tej – v zraku viseče groznje generalov Deliča, Rašete. Izkazala se je občinska oblast s pravočasnim ukrepanjem, med civilni žrtev ni bilo. Pokazalo pa se je še, tako tudi pravijo v Dravogradu, kdo je stisnil rep med noge in takrat, ko je bilo Dravograjčanom najtežje, brzel na varno.

Od takrat, ko se je kolona oklepnikov ustavila pred barikado, pa so si morali skusiti tudi vsa tečnost novinarjev. In »novinarjev«. Ti slednji so bili še zlasti

»pogumni«, za svoje ideje o tem, kaj narediti za Dravograd, so nosili nosove prav povsod, v času varljivega premirja pa so v pogovorih z vojaki iz kolone uporabljali tudi metode objemanja. Malo je bilo smešno, marsikomu pa tudi čudno. Tudi meni.

BEOGRAD 600 km

Tako je pisalo na smerokazu vojaški koloni, ki se je po pravem nategovanju, ki je trajalo kar šest ur po dogovorjeni, le umaknila nazaj v izhodiščno vojašnico v Mariboru. Ali so se bali publike, ki bi jih spremljala skozi Mislinjsko dolino, ali je šlo za kaj »strateškega«, najbrž ne bomo nikoli izvedeli. Bledi obrazi v avtobusu, nervozni podpolkovnik iz Bukovja, prestreljene gume, strumnost in potrpežljivost posebne enote policije, ki jih je spremila, so bili konec poti za armado, ki je imala za končni cilj obvladovanje položaja na Koroškem. Ni šlo. Koroška je ostala osvobojeno ozemlje.

EPILOG

Ostale so nam brazgotine na duši in škoda. Najtežje je tam, kjer so ljudje ostali brez svojih in tam kjer hodijo na obiske k ranjenim. Ostalo nam je tudi marsikatero grenko vedenje in izkušnja, ostalo pa nam je tudi upanje. Da se bomo lahko obrnili k delu in zaslužili za spodobno življenje. Za to nam je vendar šlo od vsega začetka. Za spodobno življenje se je vredno obrniti naprej.

Odhod; vleka pokvarjenega oklepnika v Dravogradu

Foto: K. Valtl

Anketa: Osamosvojitve Moja država Slovenija

Tone LAKOVSEK, upokojenec, Troblje pri Slovenj Gradcu: »Za mene je današnji dan eden najsrečnejših v mojem življenju. Zavedam se, da bo naše življenje sedaj mnogo težje, pa vendar sem trdno prepričan, da bomo vse to preživeli, saj smo Slovenci priden, deloven in pošten narod. Vem, da se mnogi ne strinjajo z našo odločitvijo, toda mi smo napravili edinstveni korak v samostojno Slovenijo.«

Minka KLANČNIK, medicinska sestra, Slovenj Gradec: »Srečna sem, da sem dočkala ta srečni trenutek. Srečna sem tudi, ker pripadam redki generaciji, ki je bila priča razglasitvi države Slovenije. Osamosvojitve je nujna, saj življenje v sedanjih oblikah ni bilo več mogoče. Zato moramo delovati usklajeno, predvsem pa preudarno, postopno in trezno. Mislim, da bo sedaj našega izkoriščanja konec.«

Muta: 27. junija – skozi solzilec so odganjali ljudi

Foto: K. Valtl

PRINESLI VIHAR, DOŽIVELI GROM

Vmes smo trepetali, zase, za svojce, za otroke, najbrž za slehernega človeka. Vmes smo se odločno uprli; pa so mnogi trdili, da Slovenci sploh nismo vojniki.

Vmes smo umirali in krvaveli, doživeli na našem terenu tipično balkansko vojno, naši teritorialci so strnili, na svoji zemlji podsesterili moči, enako policija.

ŠE NIKOLI TAKO HUDO OBVESTILO

V tridesetih letih svojega dela sem poročal tudi o krutih stvareh: nesrečah, potresih, požarih. Toda 27. junija ob približno 10,35 smo po lokalnem radiu Radlje sporočili, da proti Koroški prodira vojaška kolona oklepnih vozil. Takrat smo si upali izreči najbolj kruto vest, da je to napad na samostojno Slovenijo. Povedali smo: to je okupacija, to je vojna.

Resnejše nenasilno oviranje kolone oklepnikov, v njej je bilo, če smo pač prav šteli, 18 vozil, med njimi devet borbenih, kakšnih 20 topovskih cevi in na vsako cev kakšnih 1.250 nabojev. To je kruta sila, če prištejemo še vse do zob oborožene vojake, med njimi specialce (ti imajo drugačne uniforme) in vojno policijo.

Ta sila se je valila proti Koroški. Ob cestah so jih pričakale dvignjene pesti. Ob vsaki naslednji barikadi je bilo več ljudi. Tu so svoje opravila tudi sredstva javnega obveščanja, predvsem v prvi fazi radio, ki je ljudi skorajda sproti obveščal, kaj se dogaja.

To je bila tudi vojna medijev.

Tu so bile številne TV in radijske ekipe. Naj omenimo le nekatere: CNN, SAT-1, Nemška televizija, radio in televizija iz Hamburga in še mnogi drugi. Seveda so ogromno naredili tudi domači poročevalci.

PRVI SPOPAD NA MUTI

Ko se je kolona morala ustaviti na klancu pred Muško dobrovo, jo je obklopile nekaj sto občanov Mute in Vuzenice. Tu so se prvič srečali z ljudmi, ki so gromovito vzklikali gesla, kot: »pustite orožje, hočemo mir, vrnite se domov, okupatorji«, sem in tja ni manjkala tudi kakšna žaljivka, vendar na splošno je bil pritisk na dostojni kulturni ravni.

Ker je kolona kaj kmalu spoznala ali dobila sporočilo, da je pot skozi Dobravo preveč zakrčena, se je obmila in začela prodirati po klancu proti Muti, da bi od tu preko Gortine prodrla proti Koroški. Tu pa so jih kljub močnemu deževju množično pričakali ljudje.

Slike, ki smo jih vajeni le iz vojnih filmov, so tu postale stvarnost. Vojaki so uperili orožje na prsa ljudi, tudi žena in deklet in jih odrinili od kolone. Takoj za tem so uporabili solzilec. V dimu in solzah se je razvnel napad. Ljudje so uporabljali drva, kamene in vse, kar jim je prišlo pod roke. Vse dokler jih solzilci niso popolnoma onesposobili, K sreči je prav v času spopada divjala tudi huda nevihta in zato plin ni imel tako hudega učinka. Drugače, kdo ve, kaj bi se zgodilo, saj je tu vendarle stanovanjsko naselje in v hišah mnogo otrok in starejših ljudi. Vojaški poveljniki niso mislili na posledice!

S cevmi so odrinili ljudi od barikad, ki so jih ljudje delali kar sami in nato pognali transporterje med množico. Kaj, če se kdo le ne bi uspel umakniti. Tudi to poveljnikov ni zanimalo!

Pa so nas prepričevali, da so naši največji prijatelji, da so nam prišli očistiti poti, da sploh ne vemo, kakšna sila »neprijatelja« nas čaka za mejo. Sele nekaj minut pred deveto zvečer se je končal ta spopad. Med spopadom sta dva Slovenca izkoristila priložnost in prebežala med ljudi. Še nekega vojaka so zgrabili in vkleinili vojaški policaji.

BARIKADE

V tem času so ljudje na Gortini povsem samoiniciativno zgradili železno barikado, jo polili z bencinom in zažgali. Zopet pridobljen dragoceni čas za najmočnejšo barikado pri Dravogradu.

Ves čas so kolono spremljali tudi teritorialci, vendar niso imeli dovoljenja za posredovanje ali napad. Vsi so še upali na mimo rešitev.

Že čez noč so teritorialci, prevozniki, ljudje in mnogi delavci dodatno z barikadami zavarovali poti, da bi onemogočili dovoz novih sil ali nekontrolirani odhod vojaške kolone. Hkrati s tem pa je postalo radeljsko območje eno najbolj zaprtih za polnih deset dni. Le za silo so občasno odpirali zapore za radeljski mejni prehod, skozi katerega so se odvažali zapozneli turisti.

Le najboljši poznavalci ozkih poti preko Pohorja so znali najti v Maribor, ohranili pa smo tudi majhno stransko odprtino proti Slovenj Gradcu, torej proti bolnici, vendar le za nujne primere.

Piše: Kristl Valtl

SOLZILEC NA MUTI

RES IMAMO SOSEDE

Pred dobrim letom je okrajna glavarka sosednjega okraja Deutschlandsberg dr. Ingrid Klugova dejala, da pozna zelo star pregovor, ki pravi, da se morajo sosede poznati, da se morajo pogovarjati, da bi si v stiski lahko pomagali.

To misel je sedaj tudi uresničila. Kajti že drugi dan okupacije in blokade je ponudila pomoč v hrani, zdravilih in tudi v bolnišničnem zdravljenju. Za vse to ni postavila vprašanja plačila, ponudila je le pomoč dobrim sosedom.

In še ena stvar zasluži vso pozornost. Posebej so nam ponudili varstvo in zaščito otrok. In to ne v kakšnem taborišču, temveč v obliki organiziranega dopusta z izlety in celo varstvom na domovih.

K sreči nobene od ponujenih pomoči še nismo potrebovali, pozabili pa vsekakor ne bomo. Bilo nam je lažje, lažje nam je, ker vemo, da imamo za mejake sosede in ne sovražnikov.

PRVIČ TERITORIALCI NA MEJAH DOMOVINE

Dolgi čas smo na naših mejah prenašali vojaka, ki v glavnem ni razumel našega jezika. Pa si je lastil pravico odločanja. Včasih jo je zlorabil, včasih še bil tudi kar dober sodelavec, še posebej v nesrečah. Vendar smo za vse to plačevali velik davek hlapčevske

ponižnosti in iskanja posebnih dovoljenj za gibanje po svoji zemlji na mejnih območjih. Včasih smo tudi povsem izgubljali merila. Menili smo, da moramo vojaškim starešinam dati prav vsa zasluzena in nezasluzena priznanja. Da jih moramo častiti že ob slehernem prazniku, jim izkazovati spoštovanje in pozornost in preslišati, spregledati vse napake.

Ali sploh veste, da smo Slovenci prvič v naši zgodovini na vsej Koroški mejni črti stali sami na mejah svoje zemlje? Še bomo sami na svojih mejah!

NAJHUJŠA BOLEZEN – NEZAUPANJE

Nismo ostali imuni tudi za najbolj nevarno in najbolj grdo bolezen. Za medsebojno nezaupanje, za obrekovanje in celo grožnje gre. Predvsem grožnje. Grožnje kakršnekoli vrste, izrečene kjerkoli in komurkoli, so ogledalo nizke kulture, ljudi slabih duš! Predvsem pa, kadar gre le za predvidevanja in natolcevanja. Tako so bili nekateri ljudje ali celo soproge in otroci ljudi iz drugih republik izpostavljeni porogu in grožnjam. K sreči so mnogi obsojili to početje in kmalu se je umirilo. Toda to pušča dolge sence.

Vsekakor pa smo na tem območju dostojno postopali s prebeglimi in zajetimi vojaki. Izredno smo pazili, da niso bili izpostavljeni žalitvam, da so se lahko ja-

vili domačim, da so bili dostojno nastanjeni in hranjeni.

Sicer pa je bilo za te odrezane vojake na mejnih črtah in stražnicah strahovito težko. Ali kot je dejal eden izmed njih, najtežje je bilo »ne streljati«! In tudi večina je bila najbolj ponosna na to, da ni streljala v svoje ljudi, saj so se z mnogimi teritorialci tudi osebno poznali.

Sicer pa, visoko v planinah, obdani s teritorialci, so k sreči imeli tudi razsodne starešine. Četudi jih morda ne čaka lepa prihodnost, rok si niso umazali s krvjo.

TERITORIALCI IN LJUDJE

Dobesedno, izkazali so se kot zelo disciplinirana vojska, ki je garala. Vzdržali so tudi po šest dni nepretrgoma na položajih. Ljudje so jim pošiljali oblačila, nogavice, tudi kakšen priboljšek. To je prednost boja na svojih domačih tleh.

Ima pa tudi slabo stran. Ko je grmelo, streljalo, bombardiralo, so svojci trepetali skupaj ali bolj kot vojaki.

Če je vojna nekje daleč, le ni tako strahovita. Ne, samo ne več vojne!

Čudoviti so bili tudi ljudje, mnogi so dali na razpolago prav vse, kar premorejo, kmetica ponudila peko kruha, kmet zastoj mleko, mehanik zastoj in sprot na popravila vozil...

Taki smo Slovenci, če se branim.

Anketa: Osamosvojitvev

Z razglasitvijo samostojnosti Republike Slovenije 26. junija 1991 je uresničena volja slovenskega naroda, izražena z veliko večino na plebiscitu 23. decembra 1990, da zaživi svoje življenje v svoji državi. Kaj pomeni za nas samostojna Slovenija, to je zgodovinska prelomnica, do katere bi moralo priti mnogo prej?

Boštjan STRNAD, dijak, Legen:

»Za mene in za vse nas Slovence je danes velik dogodek. Zavedam se, da smo se Slovenci na to pripravljali že 1500 let in presrečen sem, da je prišlo do osamosvojitve. Za bodočnost se v Sloveniji ni bati, saj je dela dovolj. Mi mladi se dobro zavedamo, da bomo morali nehati s staro prakso, ko politiko mešamo tam, kamor ne sodi.«

Jože KOTNIK, kmet, Dolič:

»Osamosvojitvev je bila nujna saj ne želimo več živeti v balkanskih razmerah. Mislim, da je sedaj tudi priložnost, da popravimo napake iz preteklosti, saj smo Slovenci imeli že večkrat priložnost, da se osamosvojimo, pa tega nismo nikoli izkoristili. Prav pa je tudi, da Slovenci ne bomo več molzna krava za tiste, ki so čakali na naše žulje.«

Barikade so bile povsod

Foto: K. Valtl

Piše: Rok Tamše

DRAVOGRAD JE VZDRŽAL

PRVI INCIDENT

Dan pred razglasitvijo samostojnosti in neodvisnosti Slovenije sem poležaval po kosilu, ko so me poklicali iz uredništva radia. Na mejnem prehodu Vič naj bi prišlo do incidenta zaradi postavljanja nove table, ki nosi napis Republika Slovenija. V bran stari tabli z napisom SFRJ je stopila enota JLA (takrat si še niso »prislužili« brisanja črke L) s tamkajšnje karavle. Prav to je bilo zanimivo za novinarsko radovednost in aktualnost programa Koroškega radia.

Po uvodnem spoznavanju s šefom obmejne milice na Viču sem ugotovil, da sem brez potnega lista. Nisem ga nosil s seboj, ker mi je potekel. Pri tem bi lahko tudi ostalo in jaz bi si lahko živčgal, če mi gospod Perš ne bi šel maksimalno na roko. Seveda ni pozabil na dodatna opozorila. Gibanje mi je omejil na prostor med obema Duty free shopoma, s čemer sem bil več kot zadovoljen.

Trije vojaki so stražili tablo skupaj s psom. Je bila katera tabla že kdaj bolje čuvana? Prišel sem do osnovnih informacij. Delavce cestnega podjetja so odgnali z orožjem, ko so hoteli postaviti novo tablo z napisom Republika Slovenija.

Javil sem se v program in razložil, za kaj gre. Pa mi ni bilo zadosti. Napotil sem se do karavle. Na lastno odgovornost, kakor bi rekli nekateri.

Okoli karavle je bilo precej živahno. Vojaki so postavljali šotore in prav njih sem zmotil pri delu. Vprašal sem po komandirju in takoj so mi pokazali na prihajajočega sivolasega zastavnika. Ti si mi klasična faca, sem si rekel. Predstavil sem se in napadel z vprašanji. Odgovoril je s sprenevedanjem, toda kmalu je ugotovil, da znam biti zelo tečen. Pridružil se nama je še oficir v maskirni uniformi. S svojim glasnim govorjenjem in najbrž že samo s svojo pojavo sem vzbudil pozornost vseh vojakov. To je bilo dovolj, da sta me oficirja povabila na sprehod po gozdu. Malo me je stisnilo pri srcu. Kljub vsemu bi se lahko temu obisku karavle izognil.

Seveda mi nista zaupala. Prijateljsko sta mi razlagala, da JLA čuva meje in celovitost Jugoslavije in da SFRJ ostaja SFRJ ne glede na jutrišnji dan. Mimogrede sta bila radovedna, če naskrivaj snemam, nista hotela izdati svojih imen, na koncu pa sta mi še zagrozila s tožbo, če bom kaj pisal po časopisih o tem pogovoru. In vmes nenehno trepljanje po ramenih, prisiljeni nasmeški, iz-

Oklepniki so grozili Dravogradu

Foto: M. Petek

padi svete vere v ustavo SFRJ ter prepričanost, da imata prav. V takšnem stanju sem ju zapustil, saj sem imel spet dosti informacij za javljanje v program.

Odpravil sem se nazaj v Kompasov Duty free shop, kjer je bilo to popoldne moje dopisništvo. Takrat se mi niti sanjalo ni, da bom v prihodnjih dneh po novinarski plati vpleten v vojno.

DAN POTEM

Kaže, da nihče ni želel izgubljati časa. Včeraj si razglasil samostojnost in neodvisnost svoje države, danes pa ti postavi tvoja vojska tanke na ceste in izvaja agresijo. Jasna stvar, da to ni več ljudsko. Za to je ostala samo še jugoslovanska armada, ki je hotela zavzeti tudi mejni prehod Vič.

Tako sem se spet odpravil na Vič. Medtem so na stadionu v Dravogradu pripadniki TO obkolicili zvezne policiste, ki so se izkrcali iz dveh helikopterjev. Konvoj JA se je istočasno prebijal preko barikad proti Dravogradu, vojaki s karavle pa so obkoljevali mejni prehod Vič. Postajalo je vroče in nasvet, da skupaj s kolegi z radia odidem, je bil čisto na mestu.

Še prej smo se seveda javili v program, vse skupaj pa bi lahko

strnil v en stavek: »Čakamo, da se udarijo!« Po vedenju sodeč so tako razmišljali tudi vsi miličniki na mejnem prehodu, skupaj s svojim komandirjem, s katerim nisem pozabl narediti kratkega intervjuja.

Umaknili smo se v Dravograd. Del radijske terenske ekipe je šel proti konvoju JA, ostala dva pa sva se po obisku na postaji milice pobrala v Slovenj Gradec.

PETEK, KI BI LAHKO BIL TUDI TRINAJSTI

Sredi noči je konvoj JA, ki je prodiral iz Maribora, prispel do barikade pred samim Dravogradom. Podrta drevesa, tovornavozila, avtobus, kupi zemlje in še kaj jih je ustavilo v njihovem pohodu na Koroško. Aktivni so bili tudi vojaki iz vojašnice v Bukovju, ki so zasedli svoje položaje v gozdu nad železniško postajo. Tistega dne je tam tudi najbolj pokazalo.

General Delić je iz Maribora grozil z bombnim napadom na Dravograd. Žal so morali Dravogradjanci slišati alarm za zračni napad, kateremu je sledilo manevriranje dveh Migov, ki sta spustila raketi v Dravo. Takoj zatem je iz Zagreba na dravogradske občine telefoniral general Andrija Rašeta in še dodatno grozil s

popolnim uničenjem Dravograda.

Letalski napad je seveda med prebivalci majhnega mesta ob Dravi zapustil precejšen strah in veliko nervozo. Kljub temu so domačini dobro sodelovali s civilno zaščito pri evakuaciji.

Z odporom smo mislili na žrtve

in škodo, ki bi bile v slušaju ciljanja na objekte v Dravogradu. Jasno je bilo, da je v nevarnosti celo mesto in na tisoče nedolžnih ljudi.

VIKEND ŽIVČNE VOJNE

Puške so utihle, v mestu je vladala tišina. Dogajalo se ni nič. Tako sva s tehnikom Igorjem obiskala pripadnike JA pri barikadi. Po pogovorih z dvojico vojakov je bilo očitno, da fantje niti ne vedo, za kaj pravzaprav gre. Vsak od njih bi rad šel domov, nihče se ne bi rad streljal. Ampak tu so še oficirji, ki jih je treba poslušati. Nekateri od njih zaključijo, da bo tudi to za njimi, saj ne bodo celo večnost vojaki. Videti so nervozni, nenaspani, venomer v pričakovanju. Na drugi strani pa je isti slučaj z našimi teritorialci.

Iz vojašnice v Bukovju so poklicali zdravniško pomoč iz celjske enote JA. Skupaj s teritorialci sem pričakoval, da bosta zdravnik in bolničar prinesla kakšnega ranjenca, pa ni bilo nič. Zdravnika sem prosil za izjavo, a mi je odvrnil, da ga politika ne zanima. Saj mene v tistem trenutku tudi ni. Vseeno je vztrajal pri svojem. Povedal je le, da je v vojašnici oskrbel nekaj manjših poškodb in ran, ki pa baje niso bile strelne. Nisem mu verjel.

Zato pa sem se dalj časa pogovarjal z vojakom iz Srbije, ki je vozil rešilec. Podobna zgodba kot z vojaki pri barikadi. Nič ni vedel, predvsem pa se je briga za sebe.

V nedeljo se je nadaljevala živčna vojna. Čakanje na razplet dogodkov, čakanje na ukaze. Med teritorialci so bili tudi tisti, ki so se borili na Holmcu. Utrujenost, a z visoko moralo so prišli na pomoč. Nekdo med njimi, pa najbrž ne edini, se je vprašal: »Kdaj bo že konec te neumnosti?«

ČRNO-BELI PONEDELJEK

Nastopil je peti dan nenormalnega življenja v Dravogradu, ki je domačine prisililo na umik iz mesta. Na Mariborski cesti so ljudje, ki so bili najbolj izpostavljeni nevarnosti, bili pravočasno evakuirani. Veliko drugih se je prav tako odločilo za odhod iz mesta.

Po dveh dnevih zatišja so nastopili pogovori na relaciji JA-TO-vodstvo občine. Tudi za novinarje je postal Dravograd pomembnejši. V dopoldanskem pogovoru so se dogovorili za ponovnega. Medtem sta prišla iz Zadra starša vojaka iz Bukovja, ki bi se moral že pred tremi dnevi odpraviti domov. Prišla sta po svojega sina.

Radovednost in pa tudi sočutje me je gnalo h gospe, ki je vsa iz sebe jokala v bližini občinske stavbe. Govorila je raztrgano, venomer je ponavljala, da si želi videti sina živega in zdravega. Ni ji bilo mar za utrujenost po trinajstih urah vožnje od Zadra do Dravograda, med drugim tudi mimo številnih ovir po Sloveniji. Tako so v drugih pregovorih sprožili tudi vprašanje glede vojaka Malenice, po katerega sta prišla starša. Polkovnik Filipović je obljubil, da bo sina pripeljal s seboj na tretje pogovore. Za ostalo pa se je izgovoril, da ni dobil pooblastila za pogajanje.

Na položaju

Foto: M. Petek

Zvečer so prišli na pogovore kar trije vojaki v civilu, katerim je vojaški rok že potekel. To je nekako potisnilo ob stran primarno temo pogovorov. Polkovnik Filipović se je po hitrem postopku vrnil v vojašnico, s tem pa je podaljšal živčno vojno v Dravogradu. Na obrazih domačih občinskih mož je bilo videti bes, ki ni napovedoval nič kaj dobrega.

NI ŠLO BREZ STRELJANJA

V torek dopoldan mi je Dušan Kudernovsky, podpredsednik izvršnega sveta občine Dravograd, dal jasno vedeti, da se bo tega dne nekaj zgodilo. Po neuspešnih pogovorih minulega dne je bilo v mestu čuti napetost za vsakim vogalom.

Po preletavanju letal jugoslovanske armade je počilo. Pribli-

»Nežni« pretres

Foto: B. Kumprej

žno pet ur boja je zahtevalo nove žrtve in velikansko materialno škodo. Prav težko si je predstavljati, kako bi se razpletla cela stvar v Dravogradu, če ne bi prišlo do dogovora na državni liniji. Najverjetneje bi bila dravograjska vojna še veliko bolj krvava, če bi bili tamkajšnji akterji prepuščeni dogovoru med seboj. Ampak to so že ugibanja, ki ne vodijo nikamor.

Kot zanalašč je bil tudi četrtkov umik konvoja JA z Mariborske ceste strašno razvlečen in napet. Očitno je bil Dravograd v teh dneh obsojen na totalno živčno vojno.

Dan po umiku pripadnikov JA je bil strah med prebivalci Dravograda še vedno prisoten, pa vendar je bil utrip v mestu veliko bolj sproščen.

Neglede na vse je bilo dogajanje v Dravogradu prava posebnost. Medtem, ko na mejnem prehodu Vič sploh ni prišlo do streljanja (čeprav se je vse vrtelo okrog mejnih prehodov), je bilo mesto Dravograd teden dni vpleteno v bitko med JA in TO.

Vprašanje časa je, kakšno vlogo bo imelo teh sedem dni v spominu Dravograjčanov. Še posebej zato, ker predobro vedo, da enotam JA še vedno poveljujejo generali, ki so napovedovali Dravogradu zrvnanje z zemljo in navsezadnje tudi zato, ker je še vedno aktiven neki major Slobodan Miladinović, njihov someščan, ki pa to zagotovo več ne bo.

Tako se je končala njegova pot

Foto: F. Jurač

Piše: Slavko Sušec

BITKA IZ OČI V OČI

BITKA V DRAVOGRADU:

Torek, 2. junija. Lep sončen dan. Ob treh popoldan pridem v Dravograd. Vse je mirno in nič ne kaže, da se bo tu zgodilo kaj hudega. Le sprehajalec v mestu skoraj ni. To že daje misliti. Ko se z Igorjem zapeljem na Robin dvor – na hribček nad Dravogradom, kjer so stanovanjski bloki in hiše – so tam še vedno naši teritorialci. Nekateri počivajo pod češnje, drugi so na položajih. Da, res je, v Dravogradu zorijo češnje, pa ni veselih otrok, ki bi jih obirali. Namesto tega hodijo pod njimi vojaki.

Spodaj na Mariborski cesti je še vedno vkopana kolona sovražne jugoslovanske armade in tam čez Dravo na Bukovju se zlovešče kaže še njihova vojašnica. Dve vojski si stojita iz oči v oči, prva brani še zadnje, kar ima – svoj košček zemlje, druga ji hoče še to vzeti in si jo znova za stoletja pokoriti.

Toda ob treh je še vedno mirno in nič ne kaže, da bo tu še krvava bitka.

Posedamo s teritorialci in govorimo o povsem drugih rečeh. Le tu in tam kdo zmaje z glavo in reče: »Le zakaj nam je to potrebno.«

Okrog pete ure prisluhnemo in gledamo v zrak. Letala. Brez

dvoma. Poiščemo si zaklon: poveljniki TO v kleti ene od hiš, teritorialci ostanejo na svojih položajih, midva z Igorjem pa na robu hriba v grmovju takoj za hišami. Še preden smo si našli zaklon, Dravograd že preletavajo letala: štirje Migi. Sprva visoko, da jih bolj slišiš kot vidiš. Čez čas izginejo nekam proti Mariboru, nekaj dolgih minut je vse tiho. Nenadoma pa se neslišno, čisto nizko – 500 do 600 metrov nad nami – letala znova pojavijo in šele, ko so tik pred mestom, znova vključijo hrumeče motorje. zaslišijo se štiri eksplozije druga za drugo. Bombardirajo? Potem letala izginejo. Šele kasneje ugotovimo, da niso bombardirala, temveč fotografirala položaje enih in drugih. Položaj je skrajno napet. Mar nas čez nekaj minut čaka bombardiranje Dravograda?

Naši teritorialci se pripravljajo na bitko s kolono na cesti in vojašnico v Bukovju. Ni jih strah, ali pa ga tlačijo v sebi, čeprav vedo, da jih lahko doleti tudi najhujše. Zasliši se streljanje. Začne se bitka v Dravogradu. Streljanje je vse bolj silovito. V njem se kaže vsa napetost zadnjih dni, vsa negotovost in strah. Krogle ne letijo samo iz kolone na cesti, temveč tudi iz vojašnice. Pa ne samo to. Nekdo, verjet-

no naš, je ves zgubljen sto metrov za našimi položaji streljal v zrak. Ne veš, od kod bo priletelo.

Šele okrog šestih se počasi umirja, strelji pojenjujejo in kmalu zavladava tišina. Na srečo na naši strani ni nihče zadet, niti ranjen. Kako je pri nasprotnikih, ne vemo. Nastane premirje. V tem času se naši oskrbijo z municijo. Ob 19.15 pozove poveljstvo TO vojake JA na cesti in v vojašnici k predaji. Časa jim dajo 15 minut. Po petnajstih minutah se nič ne zgodi. Tedaj začnejo z minometom obstreljevati vojašnico v Bukovju. Z enim od poveljnikom TO z daljnogledom opazujeva, kam padajo mine. Prve štiri zgrešijo. Opozoriva jih, za koliko. Ko čakava na peto, začnejo iz topov oklepnikov na cesti leteti mine tja čez Dravo na položaje teritorialcev okrog vojašnice. Po tri druga za drugo, kot svetleči meteoriti sredi belega dne. Poveljnik TO mi zakliče: »Greva v zaklon.« in steče. Takoj za njim še jaz. Čez nekaj sekund tik nad mestom, kjer sva bila prej, prileti mina in se zarije nekaj metrov naprej v zemljo.

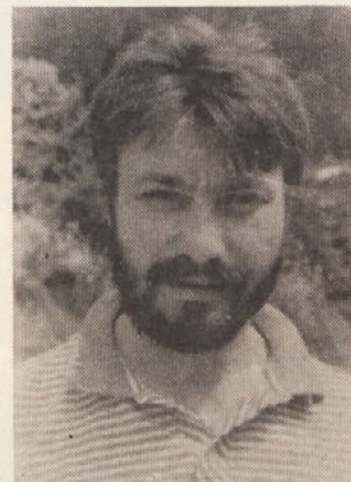
Ponovno se vname bitka. Tokrat gre zares. Kmalu izvemo, da so tudi na naši strani ranjeni. Ker ni rešilnega avtomobila,

enega od njih odpeljejo z gasilskim, ki ima vključeno sireno. Streljanje je vse hujše.

Ko se ponovno javim na radio, mi naročijo, naj se odpeljem s tega položaja in pridem v Slovenj Gradec. Med streljanjem pospravljam anteno in ko je v avtomobilu, se mi pridruži še Igor in se odpeljeva. Skrajni čas, kajti kot sem izvedel kasneje, so se naši s teh položajev umaknili in kmalu so do tja prodrli sovražni vojaki. Bitka je trajala vse do noči. Na vsaki strani je bilo devet ranjenih, ki so jih prepeljali v bolnico v Slovenj Gradec. Dva iz vrst JA pa sta bila mrtva. Eden je stopil na mino, drugega je prestrelil rafal ob eni izmed hiš na Mariborski cesti.

Z mrakom bitka pojenja. Pred vojaki je dolga, mučna, negotova noč. Zjutraj je na srečo vse tiho, streljanja ni. Začne se premirje in pogajanja med poveljniki ene in druge strani. Orožje je vsaj za zdaj zamenjal razum.

ČAS STRAHU, STRESOV IN GROZE

Branko Pečovnik, samostojni obrtnik RTV servisa na Mariborski cesti v Dravogradu, nikakor še danes ne more verjeti, da je njegova novogradska hiša, stara komaj dve leti, po napadu jugoslovanskih vojakov najbolj poškodovana. Uničen je bil njegov RTV servis, vendar pa ga je Branko že usposobil toliko, da lahko v njem nemoteno dela. Potem pa dodaja: »Veste, človek si nikakor ne bi mogel misliti, da si lahko napaden od strani domače vojske. Ko smo bili tako rekoč obkoljeni, so nas pravočasno obvestili po radiu, da se moramo odseliti iz predela Mariborske ceste. No, jaz s svojo družino sem odšel k prijatelju v planino, kjer ima zaklonišče v kleti. Pomislite, hi-

Dravograd: Vojska je neusmiljeno »čistila« cesto

Foto: Jurač

šo sem začel graditi pred dvema letoma, v njej sem si pred dobrim mesecem in pol uredil delavnico kot samostojni obrtnik, zdaj pa je vse uničeno. Hiša je uničena in po ocnitvah, ki so bile opravljene, je škoda za okoli pettisoč dinarjev. Človek že itak z veliko muko gradi hišo, pa si lahko predstavljate, kakšen udarec je za vse nas to, kar nam je napravila okupatorska vojska.«

Tudi **Ljudmila Pečovnik** iz Mariborske ceste v Dravogradu

še danes živi pod vtisom nepopisne tragedije. Ne more in ne more verjeti brutalnemu napadu jugoslovanske vojske, ki v svetu nima primere.

»Tudi mi smo se izselili na Ojstrico, kjer smo bili tri dni. Potem pa smo odšli v Otiški vrh, v moj rojstni kraj h Gornjemu Kobolču. Sin Stanko, ki se ni pravočasno umaknil, pa je v najhujši bitki ostal v hiši. Z njim je bil še njegov prijatelj in še danes ne moreta verjeti, da sta ostala živa. Po končani bitki so jugoslovanski vojaki prišli v hišo in premetavali kar pričo sina stvari, potem pa so odšli...«

Ljudje v Dravogradu, kjer so se odvijale najhujše bitke, so bili ogorčeni, strah jih je bilo, bili so jezni, žalostni... Tisti, s katerimi smo se pogovarjali, so dejali: »Ali ni to sramota za jugoslovansko vojsko, vsa leta smo jo podpirali, sedaj pa nas za plačilo uničuje?« »To, kar si je dovolila jugoslovanska ljudska armada, je nedopustno in v tako vojsko ne more biti več zaupanja.« »Vse skupaj je ena velika norišnica.« »Vzdržati moramo te tri mesece, dokončno se moramo osamosvojiti, saj drugega izhoda ni.« »Mora priti do razpada Jugoslavije in JLA, s takimi ljudmi mi ne moremo več skupaj živeti!«

(fj)

Foto: Jurač

Počitek

Foto: K. Valtl

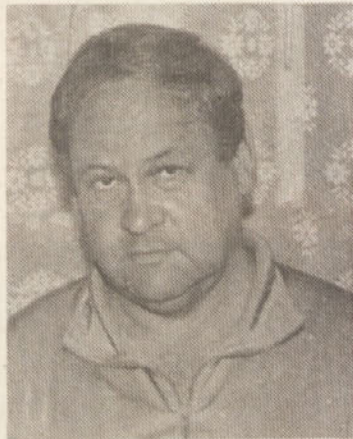
DOŽIVETJA HUDIH ČASOV

Mojca Potočnik

Nenavadno samotni in pust je bil Javornik zadnjega junijskega nedeljskega popoldneva v letu 1991. Čeprav je sonce prijetno sijalo, na prostem skoraj ni bilo ljudi. Prestrašeni po dopoldanskem alarmu so ostajali v stanovanjih in spremljali poročila, sporočila in opozorila po radiu in televiziji. Sele proti večeru so se nekateri, ko so zvedeli, da se odgovorni vendarle dogovarjajo, odpravili na sprehod. Večino sogovornikov, ki so povedali, kako so doživljali čas po razglasitvi samostojnosti Slovenije, sem poiskala na domu.

Stanko Brodnik: LAŽE NAM JE BILO, KER SMO BILI VSI DOMA

Neverjetno se mi zdi, da smo na pragu 21. stoletja sredi Evrope doživeli nekaj takega, kar prestajamo v Sloveniji te dni. Prava živčna vojna je to in ne vem, kako dolgo je mogoče to vzdržati. Upam, da se bodo odgovorni kmalu dogovorili tako, da bo prav in da bo vojaško nasilje končano.

Na Ravnah sicer nismo doživljali vojaških bojev, a v strahu smo spremljali, kar se je dogajalo na Holmcu in v Dravogradu. Najhuje pa je bilo davi, ko smo slišali alarm za letalski napad. Ko pomisliš na to, da bi lahko bomba uničila vse, kar si v življenju ustvaril, in pokopala v ruševinah tvojo družino, prijatelje in druge, ostaneš brez moči. Počasi se le zbereš, vzameš najnujnejše in greš z družino v klet.

Mi smo zdaj na srečo vsi doma. Hčerka, ki študira v Ljubljani, je prišla sredi tedna mimo cestnih ovir srečno domov.

Sam sem v odboru za civilno zaščito. Dolgo se nismo zanimali, kako je z zakloniščem, ki je tudi v našem bloku. Zdaj smo videli, da so ga stanovalci zatrpali z razno ropotijo, elektrika v njem ni svetila, bilo je skrajno zaneemarjeno. Dan pred alarmom smo ga očistili in uredili, vprašanje pa je, koliko ljudi bi v prime, ru resnične nevarnosti prišlo do njega in ali bi bilo v njem res varno.

Tončka Belovič: SPOMINJAM SE ALARMOV IZ 2. SVETOVNE VOJNE

Nisem si mislila, da bomo kdaj prišli tako daleč. Ko bi bilo v Jugoslaviji vse tako, kot je treba, bi lahko še naprej ostali skupaj. Po vsem, kar se je zgodilo, pa si ne želim ostati v taki družbi.

Slovenske samostojnosti sem se veselila. Nisem pričakovala, da se bomo že naslednje jutro znašli v vojni. Davi pa sem doživela alarm, kakršnih se spominjam iz druge svetovne vojne. Tedaj sem služila pri dr. Eratu v Guštanju. Velikokrat smo bežali pred bombniki, navadno proti Strojnski Reki. V hiši ob bombardiranju ni varno ostati, zunaj pa prav tako ne veš, kje te lahko zadene.

Ta alarm me ni do kraja prestrašil, nisem mogla verjeti, da je res. Umaknila sem se na stopnišče, v klet nisem šla. A lahko bi prišlo tudi najhuje. Želim si, da bi bilo konec tega in da bi se otroški vrišč in smeh vrnila na naša dvorišča. Potem se bo tudi nam vsem vrnila volja do življenja in dela.

Jakob Rožič: VSE JE POTEKALO MIRNO, BREZ PANIKE

Z ženo sva te dni sama doma. Oba sinova sta na študiju v Mariboru. Ne moreta se vrniti domov. Hudo je, ker nismo skupaj, hkrati sva še vesela, da ni kateri v vojski.

Ne morem prav verjeti, da je kaj takega prizadelo Slovenijo. Tako majhna je na zemljevidu, a se je tako odločno postavila zase. Želim si prekinitve sovražnosti. Ni prav, da je moralo toliko ljudi v smrt za to, kar hočemo mi. Mislim, da je bila morija le zato, ker nas hočejo južne republike še naprej izkoriščati. Ali pa zaradi čiste norosti generalov.

Jutranji alarm nas je presenetil in prestrašil, a potekalo je vse zelo mirno. Marsikdo se ni zavedal, kaj bi se lahko zgodilo, nekateri pa so bili čisto nemočni. Mislim, da bi morali bolj urediti prostore, kamor se je mogoče umakniti, v posameznih blokih pa predvsem poskrbeti za stare in bolne, ki si sami ne morejo pomagati.

Roman Pori: SMILI SE MI ZMANIPULIRANI SRBSKI NAROD

Alarm me je presenetil v železarni, kjer smo se v valjarni pripravljali na valjanje precejšnje količine componda za Industrijske nože. Imajo namreč nujno naročilo, še bolj pomembno zato, ker je za novega kupca. Ob alarmu smo morali vse pustiti v pečeč, zaradi česar je nastala velika škoda. Že prejšnji dogodki – zastoji zaradi pomanjkanja materiala, štrajka – so spravljali železarno v težavni položaj. Zdaj še vojne razmere. Če se bodo zaradi vsega tega zunanji kupci odvrnili od nas, nam ni rešitve.

Zaradi te vojne je prizadeta tudi naša družina. Sina imamo pri vojakih v Srbiji. Doslej še ni občutil pritiska, ker je Slovenec.

Bojimo se, kako bo po teh dogodkih. Radi bi videli, da bi prišel domov. Toda od tako daleč ne more pobegniti.

Ob vsem tem mi je žal za ubogi srbski narod. Ne zaveda se, kako z njim manipulirajo.

Mojca Pliberšek: VESELA SEM, DA JE SIN SPET V SLOVENIJI

V teh dneh sem doživela hude in srečne trenutke. Najhuje je bilo, ko sem včeraj dobila obvestilo o telegramu. Prepričana sem bila, da se je kaj zgodilo sinu Roku, ki je pri vojakih v Virovitici.

Na pošti telegrama nisem mogla dvigniti, ker je bila že zaprta, poštarja ni bilo. Vrnila sem se na Javornik in po telefonu zvedela za vsebino telegrama. Poveljnik vojašnice mi je sporočil, da je sin pobegnil. Še preden je do nas prišlo sporočilo, da se je Rok s prijateljem oglasil na policiji v Krškem, pa je potrkal na vrata našega doma. Pripeljal ga je brat prijatelja iz Krškega, ki jima je

pomagal pobegniti. Ne morem povedati, kako vesela sem bila, ko sem ga zagledala. Zelo sem hvaležna temu dobremu človeku, ki je toliko storil za našega Roka. Laže mi je, ko vem, da je na domačih tleh, čeprav ga že ni več doma. Je na dolžnosti pri teritorialni obrambi. Upam, da se bo vse uredilo in da bomo srečno prestali te hude čase.

Ivan Večko – Mattersdorfer: KAPITULACIJE NE SME NIHČE PODPISATI

Mislil sem si, da na jugu ne bodo mirno gledali našega odhoda. Upal pa sem, da ne bo nasilja, ker so naši rekli, da bo osamosvajanje postopno. Mi jim nič nečemo. Želimo le, da bi vsak živel na lastne stroške. Morda se oni bojijo ravno tega, zato se nam nočejo odpovedati. Svojim ljudem ne govorijo resnice, pravijo, da smo jih izkoriščali. Po logiki bi morali biti veseli, ko bi se na tako lahek način znebili izkoriščevalca.

Po vsem, kar se je zgodilo, je jasno samo to, da se Slovenci samostojnosti ne moremo odpovedati in da nihče česa takega ne more podpisati v imenu naroda.

Posledice vojne bodo hude. Že prej je bilo gospodarstvo v velikih težavah, zdaj je tu še ogromna vojna škoda in zastoji v proizvodnji. Rešili se bomo le, če nam bo Zahod naklonjen in če bomo Slovenci strnili svoje vrste. Skupno z delavci bodo morali biti pripravljene žrtvovati svoj standard tudi vodilni. Drugače ne bo šlo.

Janez Celec: LJUDJE SMO PREMALO PRIPRAVLJENI NA NEVARNOST

V naši družini si želimo, da bi čim prej dosegli mir. Vojska naj odide. Dovolj škode in gorja nam je naredila. Mi jo plačujemo, oni pa nas pobijajo. Nikjer v svetu ni tega.

Današnji alarm nas je pošteno prestrašil. Sreča, da ni šlo čisto

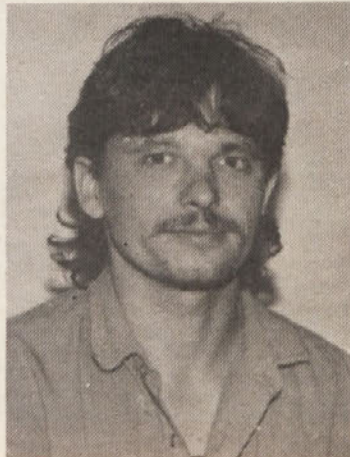
zares. Ljudje smo tako navajeni na mir, da ne razmišljamo o nevarnosti. V stanovanjih in v kletih imamo stvari, ki ne sodijo tja, ob eksploziji bi nas lahko stale življenje. Hodniki v kletih niso prehodni, shrambe so preveč zatrpane s kramo, ki bi jo bilo treba odpeljati na odpad. V našem bloku bomo to tudi storili. Moramo imeti prostor za primer nevarnosti, čeprav ga ne bi bilo treba nikoli več uporabiti, kar si vsi želimo.

V našem bloku je ob alarmu dobro delovala civilna zaščita. Opozorili so nas, kako moramo ravnati, določili so tudi dva stanovalca, ki morata v primeru nevarnosti skrbeti za red.

Jaka Skitek: BIL SEM PRIČA SPOPADU

Spremljal sem proces osamosvajanja Slovenije. Vse smo si drugače zamišljali. Nismo verjeli, da bi nas vojska mogla napasti, oni pa najbrž ne, da bodo doživeli tak odpor.

Z ženo sva bila pričeli spopada na Holmcu. Bila sva na obisku pri mojih starših, ki imajo hišo tik ob meji, med karavlo in carinarnico. Opazovali smo vojake, ki so nenadoma s čeladami na glavah stekli v gozd za karavlo, na drugi strani pa so se od Kraljevega križa začeli pomikati teritorialci. Slišali smo zadnje opozorilo in videli, kako je tik zatem ob carinarnici eksplodirala grana-

ta. Pet minut za tem se je začelo streljanje. V začetku smo gledali, potem nas je stisnilo pri srcu – bili smo sredi ognja. Umaknili smo se v hišo in tuhtali, kaj naj storimo. Nazadnje sva se z ženo odpeljala domov k hčerka-ma, starša pa sta ostala v kleti.

Včeraj sva jih spet obiskala. Naša hiša jo je še kar srečno odnesla, huje je pri sosedu, ki še gradi. Granata mu je podrla pol strehe. Tudi na drugih hišah so sledovi strelav, carinarnica pa je uničena. Moj brat je bil med spopadom na nasprotnem bregu pri teritorialcih. Lahko si mislim, kako mu je bilo pri srcu, ko so streljali čez domačo hišo proti karavli, kje sta oče in mati, pa ni vedel.

Upam, da so v tujini začeli spoznavati resnico o Jugoslaviji in Sloveniji in da nas Slovencev ne bodo pustili poteptati.

Franc Obretan: PRED NAPADALCI NI BILO SOVRAŽNIKA

Redno poslušam poročila, berem časopise in spremljam vse, kar se dogaja. Lahko rečem, da smo vsi Slovenci za to, kar hoče naša vlada. Potem bi to, kar pridelamo, ostalo v naši domovini. Zdaj le preveč našega zaslužka odteka v Beograd. Tako ne gre več naprej, tudi naše gospodarstvo se mora obnavljati, da bomo šli v korak z drugimi državami.

Če bi ostalo tako, kot je bilo prej, si ne bi mogli opomoči. Če pa bomo zase, bo nekaj časa še težko, potem bo gotovo boljše. Upam, da alarmov ne bo več in da se bodo naši voditelji dogovorili tako, kakor hočemo Slovenci. Upanje dajejo tudi prestopi starešin in vojakov jugoslovanske vojske na našo stran. Kaže, da mladi fantje niso vedeli, nad koga so šli z orožjem. To je nezaslišano. Bil sem na fronti v drugi svetovni vojni in tedaj smo vsi vojaki vedeli, koga imamo pred sabo. Zdaj pa na drugi strani napadalcev ni bilo sovražnika; bili so ljudje, ki branijo svoje pravice, samostojnost, za katero se je odločil slovenski narod.

»TURKI« DRUGIČ PRED DRAVOGRADOM

Da ne bo vse črno, bom začel nekoliko bolj vedro. Prva asociacija ob spopadu naših-slovenskih fantov z jugoslovansko armado se mi je porodila ob Valvasorjevem pisanju (leta 1689) na dogodek iz leta 1515. Turška vojska je prodirala iz mariborske smeri proti Dravogradu in dalje na Koroško. Na Klužah pred Dravogradom so jih Dravograjčani in okoličani hrabro zaustavili – in turška vojska se je morala umakniti. Drugo asociacijo mi je »pričaral« nacistični vojaški napev o Rommlovih puščavskih lisicah: »Panzer rollen in Afrika for...«, pa tudi ti »zmagovalci« so klavmo končali.

Spoznanje je staro: Vojska, ki je lahko še tako sijajno oborožena, ne more zmagati, še manj pa premagati narod, ki brani svoje družine, svoje domove, svojo preteklost, svoje izročilo – svojo d o m o v i n o.

Hvala vsem fantom, ki so stali na braniku naše lepe dežele; Hvala politikom, ki so pod silnim pritiskom obranili suverenost našega naroda, čeprav bo pot do končne suverenosti – Slovenijo ustoličiti v evropski diplomaciji – še dolga.

Hvala sijajni medijski službi, ki je nazorno predstavljala našo bolečino, naše stiske, našo vero v zmago naših idealov.

Pa še to: s l o g a nas je rešila, sloga naj nas ohrani. Parlamentarni prepri so v demokraciji normalni, če gre za interne stvari, kadar imamo vizijo skupnih teženj, pa nas Bog varuj sporov.

Tone Sušnik

MATJAŽ KMECL IN JELKO KACIN NA OBISKU NA KOROŠKEM

»Dobro naj se povzdigne, kar je slabega, naj se odpravi.« To so besede Jelka Kacina, slovenskega ministra za informiranje, ki se je skupaj z Matjažem Kmeclom po vojni agresiji mudil na Koroškem. Verjetno je te besede izrekel tudi v območnem štabu za teritorialno obrambo v Slovenj Gradcu, kjer sta se gosta najprej ustavila, nato pa sta si ogledala še mejni prehod Holmec, stražnico v Libeličah, razdejanje v dravogradski Mariborski ulici, na občini Dravograd pa sta se pogovarjala z občinskimi funkcionarji, predstavniki slovenske vojske in policije.

Zlatko Halilović inšpektor pri UNZ Slovenj Gradec, je na Holmcu gosta iz Ljubljane seznanil z vojaškimi dogajanjem na tem mejnem prehodu. Koroški vojaki in policija so zajedli vse stražnice od Olševe do Kaple, na mejnem prehodu Holmec pa je tekla tudi kri. Kasneje je Kacin dejal, da so Korošci v zadnjem stoletju kar trikrat pomembno sooblikovali zgodovino Slovencev, zadnji boji v Evropi so se končali na koroških tleh, krvavi spopadi za samostojno Slovenijo so spet potekali na koroških tleh.

Republiška delegacija je obiskala Holmec ravno na dan njegove ponovne otvoritve. Kontejnerji so postavljeni ne nekaj metrov od uničenega poslopja milice in carine, tako da sta si lahko Kmecl in Kacin še vedno ogledala posledice tega srditega boja na Holmcu.

V Libeliče je republiška delegacija odpotovala na željo Matjaža Kmecla. Kmecl je že lani imel v Libeličah lep nagovor ob spominih na plebiscit. »Libeliče, ta znamenita in imenitna koroška vas, je še vse premalo v zavesti Slovencev,« pravi Matjaž Kmecl in ponovno poudarja klemost in moč teh ljudi, ki so pred sedmimi desetletji storili vse, da bi ostali v skupni domovini s Slovenci. Jugoslavija je bila neprijazna domovina in tudi Libeličani si želijo, da bi se ustvaril dolgoletni sen – živeti v samostojni in neodvisni državi Sloveniji. Libeličani, kot tudi vsi Korošci, pa so odločni – tudi v teh mesecih moratorija in uveljavljanja Brionske deklaracije jugoslovanska vojska ne sme na stražnice.

»Slovenija bo čez tri mesece postala samostojna država,« je bil v Dravogradu odločen in optimističen Jelko Kacin in zato bo imela meje urejene in varovane po evropskih merilih. Stražnica v Libeličah pa bi lahko bila imenitna izletniška točka. In tudi sicer so Kacina in Kmecla koroški gostitelji seznanili z izjemno odklonilnim odnosom koroškega življa do jugoslovanske armade, ki je v teh krajih v nekaj dneh vojne povzročila toliko gorja.

V Dravogradu sta si gosta najprej ogledala razdejanje v Mariborski ulici. Kmecla kot literata in nekdanjega ministra za kulturo je pretresel obisk v hiši Borisa Kolenbranta, kjer so jugoslovanski vojaki hišo izobjestili gotovo prestrelili, lotili pa so se tudi izbranih del Ivana Cankarja. Nekoč ljudska armada je pokazala svojo kulturo tudi z izživiljanjem nad slovenskim klasikom.

Ob razgovoru v prostorih občinske skupščine pa je Kmecl pohvalil samoorganiziranost in medsebojno pomoč, ki jo je zaznali v celotni regiji. Vinko Podržan, župan občine Dravograd in Mirko Kotnik, predsednik IS SO Dravograd, sta goste seznanila s škodo. Če pristejemo še škodo, ki jo je napravila lani novembra vodna ujma, je za to malo koroško občino škoda kar za tri občinske proračune in jasno je, da bo morala pomagati tudi republika Slovenija. V Dravogradu se je branila celotna Koroška, zato je regija kot taka tudi obljubila pomoč.

Oba gosta sta Korošcem povedala, da je sicer nastopil trenutek predaha, vendar je še vedno potrebna velika pozornost. Nad vse pomembno je, da smo dobili in osvojili meje, kajti Markovičeva nakana je bila, da Slovenijo gospodarsko izolira od Zahoda.

Kaj pomenijo odprte meje, so Kacina seznanili tudi v Slovenj Grad-

ŠKODA NA HOLMCU

Smo pač na takem koncu slovenske zemlje, da mimo ne gre nobena huda ura. Stoletno neurje, stavke in zdaj agresija do nedavno naše »bratske« jugoslovanske armade.

Hitro menjavanje kriznih situacij v občini Ravne je zahtevalo od vlade fleksibilnost in hitro ukrepanje.

46 let po zadnji bitki na slovenskih tleh na Poljani so v občini Ravne morali bojevati prvo večjo bitko za novo svobodno domovino Republiko Slovenijo.

Zaslepljenost in neumna pokornost oficirjev JA je na Holmcu nad Prevaljami zahtevala največ – in to so človeška življenja.

Nastala pa je tudi velika materialna škoda. Popolnoma je bil uničen mejni prehod Holmec, na individualnih civilnih objektih občanov pa je po oceni komisije, ki jo je za popis vojne škode imenoval IS, nastalo za 880.554,00 dinarjev škode. Med oškodovanci, ki so utrpeli največ škode, je gotovo družina Čegovnik Marjete z Dolge brde št. 35. Pred njeno hišo so se na dan boja vkopali specialci JA. Po končanih bojih je bila streha rešeto, uničeno stavbno pohištvo, prestreljene stene, omare, avtomobili... IS je hitro ukrepal in prizadeti družini takoj, že drugi dan po bitki, to je v soboto, 29. junija, oskrbel novo streho, tako da so ljudje vsaj na suhem.

Do tega trenutka pa je na zahtevo in ob neposredni aktivnosti IS tudi mednarodni mejni prehod Holmec usposobljen za ves promet.

–mak

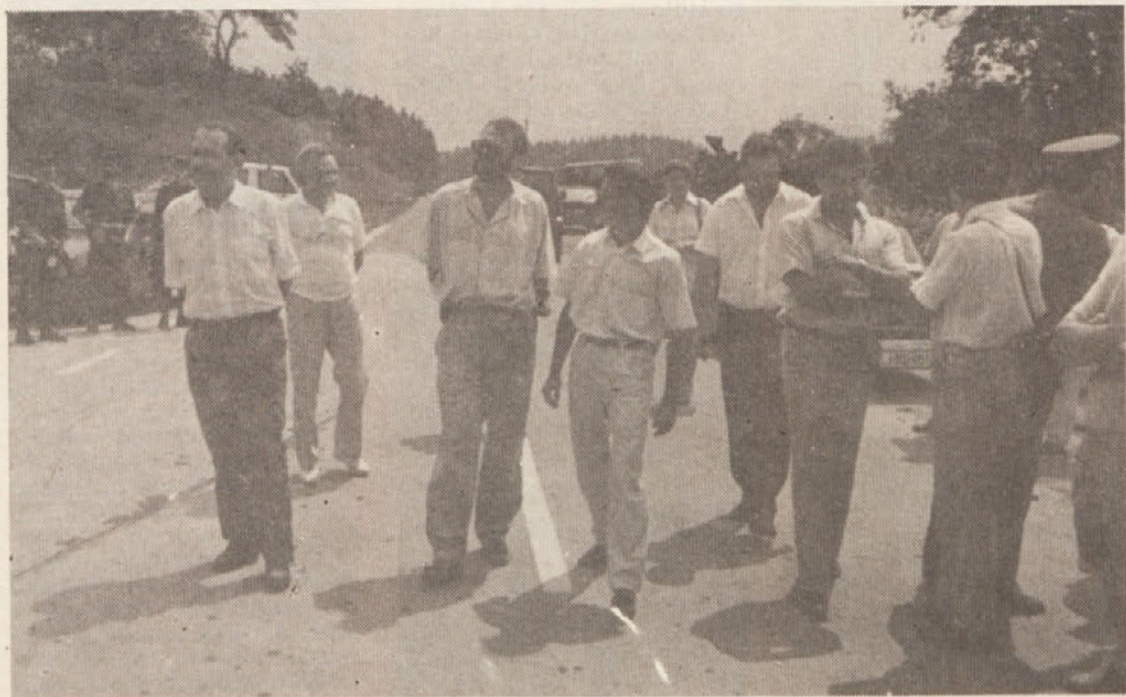
cu, kjer je podjetje NTU NAUE preko Holmca in železnice nemoteno izvažal v Nemčijo in si tako zadržal strateškega partnerja. Boj za Koroške mejne prehode je pomemben tudi z drugega vidika: Markovič je namreč želez Sloveniji »podariti« vsega šest cestnih mejnih prehodov in z njegovo podlo nakano bi Koroška gotovo izgubila kakšno okno v svet.

Vsi skupaj pa se nemara zavedamo, da bo nastala neprecenljiva materialna škoda, če se jugoslovanska armada vrne na slovenske meje, pa četudi za tri mesece.

Vsak korak proti volji koroškega življa je nova agresija na Koroško.

(ek)

PRIZNANJE KOROŠCEM ZA POKONČNO DRŽO - KMECLA JE PRIZADEL VANDALIZEM NAD KNJIGAMI V DRAVOGRADU

Prihod gostov na mejni prehod Holmec

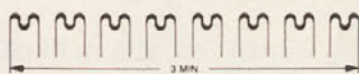

ALARMNI ZNAKI

POSTOPKI OBČANOV

SPLOŠNA JAVNA MOBILIZACIJA

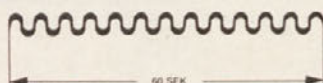

ZAVIJAJOČ ZVOK SIREN S PRESLEDKI

- Vzemite potrebno opremo in takoj odidite, glede na svoj vojni raspored, v enote oboroženih sil, civilne zaščite, službe za opazovanje in obveščanje, zvez, na dolžnosti v narodni zaščiti – oziroma delovno dolžnost v organe družbeno-političnih skupnosti, v organizacije združenega dela in druge organizacije in skupnosti.
- Pripadniki civilne zaščite in narodne zaščite odidite takoj na mobilizacijsko zbirališče, čeprav imate tudi raspored na delovno dolžnost.
- Delovni obvezniki, ki delate v izmenah, odidite na delovna mesta v času, ko ste z vojno organizacijo določeni za delo.

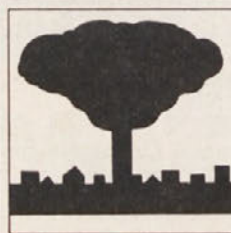

NEVARNOST ZRAČNEGA NAPADA

ZAVIJAJOČ ZVOK SIREN

- NA DELOVNEM MESTU:**
- Ravnajte se po navodilih, ki veljajo za vašo delovno organizacijo: vzemite osebna zaščitna sredstva in odidite v zaklonišče.
- V STANOVANJU:**
- Izključite električni tok, zaprite vodo in plin, vzemite osebni zaščitni komplet in pripravljeno hrano, vodo, osebna higienska sredstva in potrebna zdravila, osebne dokumente, denar, odejo ter odidite v zaklonišče.
- NA JAVNEM MESTU:**
- Če ste na ulici, v gostišču, gledališču ipd., pojdite v najbližje javno zaklonišče ter upoštevajte navodila civilne zaščite oziroma pooblaščenih oseb.
 - Če se peljete v avtomobilu, ga parkirajte tako, da ne bo oviral prometa ali onemogočal uporabe hidrantov, in pojdite v najbližje zaklonišče.

NEVARNOST NAPADA Z JEDRSKIMI – BIOLOŠKIMI ALI KEMIČNIMI SREDSTVI

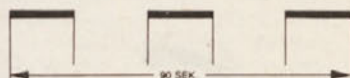

ZAVIJAJOČ ZVOK SIREN S PRESLEDKI

- Takoj, ko zaznate svetlobni blesk, se obrnite v nasprotno stran in se z obrazom navzdol ulezite ob primernem zaklonu.
- Pokrijte odkrite dele telesa, po preteku 2 minut namestite zaščitno masko in ogrinjalo.
- Upoštevajte vse postopke, ki veljajo za zračno nevarnost.

POŽAR (VELJA TUDI V MIRU)

ENAKOMEREN ZVOK SIREN S PRESLEDKI

- Pomagajte pri omejitvi in gašenju začetnih in manjših požarov.
- Pomagajte ogroženim in zavarujte imetje.
- Zaprite okna in vrata, izključite plin in elektriko.
- Ne zadržujte se v prostoru, če ognja sami ne morete pogasiti, o tem obvestite gasilce in center za obveščanje.

NARAVNE NESREČE

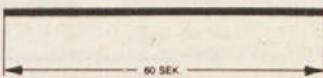

ENAKOMEREN, NATO ZAVIJAJOČ IN ZAKLJUČNI ENAKOMEREN ZVOK SIREN

- OB POPLAVI:**
- Vzemite najnujnejše stvari in upoštevajte navodila civilne zaščite oziroma pooblaščenih oseb.
 - Rešujte ljudi in imetje oziroma zapustite poplavljeni območje.
- OB POTRESU:**
- Če ste v stanovanju, se umaknite med podboje vrat, pod mizo, ob masivno pohištvo ali v kote notranjih sten.
 - Ko se potresni sunki umirijo, zapustite poslopje in se umaknite izven območja rušenja.

PRENEHANJE VSEH NEVARNOSTI (V MIRU PREIZKUS SIREN VSAKO SOBOTO OB 12.00 URI)

ENAKOMEREN ZVOK SIREN

- Če napada in rušenja ni bilo, zapustite zaklonišče in se vrnite v stanovanje ali na delovno mesto.
- Če so stavbe poškodovane ali porušene, upoštevajte znake, oznake in navodila civilne zaščite oziroma pooblaščenih oseb.
- Vključite se v akcije za reševanje, ki jih izvajajo enote civilne zaščite.

CENTER ZA OBVEŠČANJE

985

MILICA

92

GASILCI

93

REŠEVALCI

94

ZAKLONIŠČA V KOROŠKIH OBČINAH

Ravne na Koroškem

- NA JAVORNIKU 52,53,54,55,58,59,60,63,64 in 65
- OSNOVNA ŠOLA KOROŠKIH JEKLARJEV
- OB SUHLI DIJAŠKI DOM, OBČINSKA SKUPŠČINA
- ZAKLONIŠČA SO TUDI V RAVENSKI ŽELEZARNI.
- PREVALJE: TRG 1A, TRG 3D, TRG 4, TRG 8C, KOVI-NOTEHNA in TOK.
- MEŽICA: LEŠKA 13A in LEŠKA 10.

Za vse objekte, zgrajene po letu 1963, velja, da so zgrajeni protipotresno in se kleti lahko uporabljajo za zaklonišča.

Radlje ob Dravi

V RADLJAH: blok na PRISOJI in STAVBA SKUPŠČINE OBČINE

HIDROELEKTRARNA VUHRED
ELEKTRARNA VUZENICA
SOLSKI CENTER MUTA
OSNOVNA ŠOLA MUTA

Občinski štab civilne zaščite Radlje prosi, da se v zaklonišče zatekajo le prebivalci, oddaljeni od zaklonišč do 200 metrov, ostali naj uporabljajo svoje kleti, ki so betonirane in s čim manj odprtini.

Slovenj Gradec

- VZGOJNO VARSTVENI ZAVOD NA MAISTROVI ULICI 2A
- BANKA NA GLAVNEM TRGU
- DOM UPOKOJENCEV NA SOLSKI ULICI 10A
- ZAKLONILNIKI pa so v stanovanjskih blokih na CELJSKI CESTI 34,36,38,
- TOMŠIČEVA 1,3,5,6,7,9,11,13,15
- MAISTROVA 2,4,6
- PAMEČE 60
- SMARTNO 60

Dravograd

- Trg 4. julija: TRGOVINA MARKET, pod trgovino
- UPRAVNA ZGRADBA KOGRADA NA MARIBORSKI CESTI
- ROBINDVOR - v kleti bloka številka 42
- ČRNEČE - DOM STAROSTNIKOV
- OTIŠKI VRH - ST CENTER

Prebivalci v okolici in izven mesta Dravograd naj uporabljajo lastne kletne prostore.

dežurstva

DEŽURNI ZDRAVNIKI

Ravne na Koroškem (tel. 21-211): za oba dežurna okoliša (Ravne - Prevalje in Mežica - Črna) je dežurstvo urejeno ponoči, ob koncu tedna pa od sobote, od 13. ure, do ponedeljka, do 6. ure.

Slovenj Gradec (tel. 41-031, int. 417): dežurstvo je urejeno vsak dan ponoči, ob koncu tedna pa od sobote, od 14.30, do ponedeljka, do 7. ure.

Dravograd (tel.: 83-351): dežurstvo je urejeno ves teden ponoči, ob koncu tedna pa od sobote od 13. ure, do ponedeljka do 7. ure.

Radlje ob Dravi (tel.: 71-121): dežurstvo je urejeno vsak dan ponoči, ob koncu tedna pa od sobote od 14. ure, do ponedeljka do 7. ure.

VETERINARSKÉ POSTAJE

Telefonske številke veterinarskih postaj (informacije o dežurnih veterinarjih so stalne):
Dravograd: 85-079, Radlje ob Dravi: 71-167, Slovenj Gradec: 41-187, Prevalje: 31-340.

LEKARNE

Ravne na Koroškem (tel. 22-292): ob delavnikih je lekarna dežurna od 20. do 22. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. in od 18. do 20. ure.

Slovenj Gradec (tel. 41-112): ob delavnikih je lekarna dežurna od 19.30 do 21.30, ob nedeljah in praznikih pa od 8.30 do 11. in od 16. ure do 21.30.

Radlje ob Dravi (tel. 71-115): ob delavnikih je lekarna dežurna od 20. do 22. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. in od 18. do 22. ure.

ODPRTI
TELEFON
ZA OTROKE
IN ODRASLE V
STISKI

(0602) 23-399, 23-004

SREDA: 17.-19
PON.-PETEK: 12.-13.
POD ŠIFRO »PRIJATELJ«

Naročilnica

Do preklica naročam tednik PREPIH

Ime in priimek _____

Kraj in poštna št. _____

Naslov _____

Podpis _____

Naročilnico pošljite na naslov: Uredništvo Prepiha, 62390 Ravne na Koroškem, Cečovje 5. Naročnino bomo obračunavali dvomesečno vnaprej.

PREPIH
Od javnosti odvisen časopis.
Izdaja ČZP Informacijski biro Ravne na Koroškem.
Glavni in odgovorni urednik Vojko Močnik. Naslov uredništva: Ravne na Koroškem, Cečovje 5, tel. št. (0602) 22-999.

Tiska Grafika Prevalje. Na osnovi mnenja Republiške

ga sekretariata za informiranje št. 23/91 je časopis oproščen plačevanja temeljnega davka od prometa proizvodov.

Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo. Ponatis in uporaba tekstov v drugih medijih ni dovoljena.

koroški radio slovenj gradec

UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

KOROŠKI RADIO

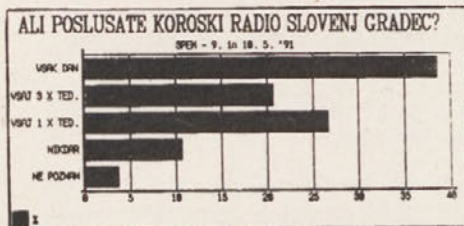
Meškova 21

62380 SLOVENJ GRADEC

Telefon: (0602) 41-245

(0602) 43-151 STUDIO

Telefax: (0602) 42-600

**ZAKAJ JE TRZENJE
NA LOKALNIH POSTAJAH
USPEŠNO?
...TUDI ZATO, KER SO POSLUŠALCI
NAŠI ZNANCI IN PRIJATELJI.**

Tvegam, da me obtožijo skrajnega cinizma, toda treba je ugotoviti, da je jugoslovanska armada s svojim politično popolnoma zgrešenim vojaškim nastopom v Sloveniji dala obilico dela slovenski radiofuziji prav na začetku sezone kislih kumaric. Tudi na Koroškem radiu ni bilo nič drugače. Namesto, da bi v tem času merili temperaturo vode v bazenih, z glasbenimi oddajami zabavali mladež na počitnicah, z nagradnimi igrami pa nekoliko starejše, smo poročali o razburljivih dogodkih s fronte. Namesto običajnih 64 ur programa, kolikor bi oddajali od četrta pa do naslednjega petka, je bil naš oddajnik prižgan 101 uro, dežurstva pa se je nabralo še za nekaj ur več. Informacij, ki bi jih sicer iskali z lučjo pri belem dnevu, je bilo toliko, da jih še do danes nismo zmogli natančno prešteti.

Radio, kot še vedno najhitrejši medij, je bil pač na udaru, zato sem prispevek naslovil »Na drugi bojni črti.«

Začelo se je dokaj nedolžno, s provokacijo pri postavljanju mejne table na Viču. Takrat smo bili še mirnodobski, dva dni kasneje, ko je počilo, pa si je tudi naš program od ure do ure nadeval vedno bolj sivo-rjavo-zele-no barvo. Za formalne odločitve kajpak ni bilo časa, intuitivno pa so iz programske sheme odpadale

najprej rubrike, ki s položajem niso imele prave veze, od horoskopa, pa do komercialnih javljenj in iger. Žal je to tudi naša vojna škoda, da o višjih materialnih stroških niti ne govorimo. Kdo jo bo povrnil, ne vemo. predvidevamo, da radio Knin in Radio Šabac, čeprav bi račun najraje poslali Radioteleviziji Beograd. Ampak mi smo lokalci.

Ce smo že pri tem, prvi in drugi dan je bila solidarnost med slovenskimi lokalnimi radijskimi postajami velika. Nastala je prava agencijska mreža, po kateri smo izmenjevali podatke.

Dokler se nismo vsi skupaj priključili edinemu preostalemu radijskemu programu Radia Slovenija, smo torej obveščali o dogodkih iz cele republike takorekoč iz prve roke. Odločitev, da prenašamo Radio Slovenija in po potrebi vključujemo domače informacije, je, brez lažne skromnosti, nastala prav na Koroškem radiu. Ko je to objavil Radio Slovenija, so vse lokalne postaje v republiki v eni uri prešle na podoben režim oddajanja. Poteza je bila najbolj koristna za poslušalce. Na ta način se je vsaj malo zmanjšala kakafonija glasov v stanovanjih, poprej je namreč v enem kotu hreščala televizija, v drugem radijski aparat z osrednjo hišo in v tretjem lokalni program. Če ni bilo tako, pa je vsaj odpadlo iskanje frekvenc.

KOROŠKI RADIO NA DRUGI BOJNI ČRTI

**Uniforme
tudi v
studiju
Koroškega
radia**

Kot sem že omenil, so najprej odpadle komercialne in zabavne vsebine, kaj hitro pa je do sprememb prišlo tudi pri informativnih oddajah in obvestilih. Nobenega smisla ni imelo s svežimi vestmi čakati do prvih poročil. Objavljali smo jih sproti, vojne vesti, ki so se hitro spreminjale, so odšle v arhiv, posebna obvestila kot tudi servisne informacije, so se ponavljale.

Že prvi dan agresije se je izkazalo, da se bosta na Koroškem oblikovali dve fronti, ena na mejah oziroma na Holmecu, druga pa pred Dravogradom. Zato smo oblikovali dve terenski ekipi, ki sta dobili nalogo poročati s kraja dogajanj. Pri tem so nam pomagali radioamaterji iz Slovenj Gradca, ki se jim tudi ob tej priliki zahvaljujemo. Naši terenci so se izkazali, zamudili niso niti enega pomembnejšega zapleta in razpleta vojnih dogajanj na Koroškem. In kljub opozorilom obeh vodij programov so večkrat nosili tudi glavo naprodaj.

V našem arhivu so tako ostala dragocena pričevanja, na primer pretresljiva izpoved vojaka armade, Slovence, ki je bil na Holmecu, pa zračni napad na Dravograd in še in še.

Med ekipami novinarjev na terenu se je spletala stanovska solidarnost in pomoč. Tako so naši terenci omogočili maršruto ekipi znanega satelitskega programa SAT 1, ki je na koroških poteh posnel in predvajal 6 prispevkov, gledanih širom Evrope.

V takšnih dogodkih je težko ostati neprizadet in hladno objektiven, pa je Koroški radio pomagal tudi pri zadevah, ki pressegajo zgolj domeno poročanja

o dogodkih. Upamo, da nam poslušalci tega niso zamerili, prav gotovo pa nam ni slovenska vojska, ki smo ji na ta način poskušali pomagati.

Prve dni, ko je bila čustvena prizadetost delavcev in sodelavcev Koroškega radia največja, smo dežurali skoraj vsi, pozneje, ko se je že začelo razmišljati o daljši vojni, pa smo tudi delo temu ustrezno prilagodili.

Čustveno je vsaka vojna razpeta med strahom in pogumom. Najbrž vas zanima, če nas je bilo kdaj strah. Vsekakor, še bolj pa je bila prisotna jeza, takrat, ko so nam bombardirali naše oddajne centre, živce s katerimi smo povezani s svetom. Toda na nerazumna dejanja so najboljši logični odgovori, zato je Koroški radio v teh dneh vzpostavil rezervno lokacijo, s katere bi se vam oglašali v primeru uničenja našega koroškega oddajnega centra ali celo studia Koroškega radia.

Morda bi bilo zanimivo končati s tem, kako smo se s težavo, pa vendarle spet preklapljali na mirnodobni program, ali o tem, kako so poslušalci ocenili glasbo v teh težkih dneh.

Najraje pa bi povedal še to, da je tisto, kar se je dalo slišati na frekvenci 97,2 megahertza le, del vsega, kar se je dogajalo. Klicale so nas prestrašene matere, ki imajo sinove še vedno v jugoslovanski armadi, oglasili so se sorodniki padlih za svobodo, prestregli smo popolnoma panične reakcije ljudi.

Upamo da nam vsega tega ne bo treba še enkrat početi. Če bo treba, pa bomo spet delali po svojih najboljših močeh.

Marko Vrečič

IZJAVE PREDSEDSTVA IN IS RAVENSKE SKUPŠČINE

27. 6. 1991:

Predsedstvo Skupščine občine Ravne na Koroškem, izvršni svet, stranke, ki so preko svojih poslancev zastopane v skupščini in Skupščina občine Ravne na Koroškem smo veskozi z veliko mero optimizma spremljali prizadevanja slovenskega parlamenta in vlade za osamosvojitve države Slovenije.

V trenutkih, ko doživljamo nerazumljiv pritisk jugoslovanske armade na komaj rojeno demokratično državo, smo občani občine Ravne še bolj prepričani, da je na plebiscitu izražena volja slovenskega naroda in državljanov republike Slovenije edino pravo videnje naše prihodnosti. Vsako nasilje nad svobodno izraženo odločitvijo naroda je za nas nesprijemljivo in vredno obsodbe.

Skupščina občine Ravne na Koroškem daje zato popolno podporo slovenski oblasti v prizadevanjih za mir, za zaščito in ohranitev suverenosti naše države.

1. 7. 1991:

Zaradi barbarske agresije okupatorske jugoslovanske armade na suvereno slovensko državo, zaradi krvi, ki je bila prelita na naših tleh za obrambo suverenosti Republike Slovenije in zaradi povzročene ogromne škode na infrastrukturnih objektih in v gospodarstvu v prihodnje ne dovoljujemo nobenemu vojaku okupatorske jugoslovanske armade vstopa na območje občine Ravne na Koroškem.

Od organov Republike Slovenije zahtevamo, da zagotovijo čimprejšnji popoln umik enot okupatorske vojske iz Slovenije.

9. 7. 1991:

1. Predsedstvo SO Ravne na Koroškem je v razširjeni sestavi s predstavniki strank ugotovilo, da bo, ob vseh uradnih interpretacijah v zvezi z brionskimi pogovori, zaradi zavarovanja življenj državljanov Republike Slovenije in zagotovitve miru, Brionsko deklaracijo, skupno z aneksoma, v parlamentu Republike Slovenije potrebno sprejeti.

2. Predsedstvo in izvršni svet SO Ravne sta v svojem sklepu z dne 1. 7. 1991 že opredelila načeno stališče, da nobenemu vojaku okupatorske jugoslovanske armade ne dovoljujemo vstopa na območje občine. Naši poslanci v republiški skupščini so zato dolžni seznaniti skupščino in vodstvo Republike Slovenije, da vojaki jugoslovanske armade pri nas in na naši meji niso več zaželjeni. Predlagamo, da se v nadaljnjih operativnih izvajanjih aneksa k deklaraciji skuša takoj uveljaviti varovanje slovenske meje po evropskih standardih.

3. Delegati v republiški skupščini morajo v razpravi izpostaviti tudi vprašanje vojne škode.

KOROŠKI LITERARNI KLUB podpira skupni poziv sedmih slovenskih intelektualnih združenj, objavljen v Delu, dne: 4. julija 1991.

Tudi mi živimo na območju Slovenije, ki je moralo v teh časih preživljati psihične pritiske zaradi regljanja pušk in celo bombnega napada na Dravograd.

Se bolj smo osupli, saj ravno ob kasarni Bukovje živi naš član literarnega kluba Vanč s tremi majhnimi otroki, katerih najstarejša hčer je prav tako članica našega kluba. Kaj vse so preživljali, se ne da opisati.

VSO TO BRUTALNO VOJAŠKO AGRESIJO OSTRO OBSOJAMO IN NIKAKOR NE PODPIRAMO DEJSTVA, DA BI LAHKO SLOVENSKA BESEDA PRODIRALA MED SLOVENCE NA RAČUN ČLOVESKIH ŽIVLJENJ IN PRELIVANJA KRVI.

Koroški literarni klub
za Darja Kniplič

Člani in Upravni odbor Planinskega društva Ožbalt ob Dravi-Kapla se pridružujemo obsodbi ravnanja Jugoslovanske armade na ozemlju samostojne in suverene Slovenije.

Vsa svetovna demokratična javnost, posamezni narodi, kakor tudi člani našega planinskega društva se zgražamo in obsojamo odkrito agresijo JA na našo, s plebiscitom in voljo ljudstva izvojevano samostojno Slovenijo.

Tolike nedolžne žrtve, tako na strani pripadnikov JA, pripadniki TO, kakor med civilisti,

nas opominjajo, da se vsi problemi v naši družbi morajo reševati po poti pogovora in sporazumevanja.

Ko smo v sredo zvečer, 26. junija z vso slovesnostjo in spoštovanjem tudi v našem malem kraju dvignili na jambor novo, očiščeno slovensko zastavo, posadili lipo samostojnosti, smo bili ponosni, hkrati pa trdno odločeni, da bomo svojo suverenost branili z besedo, marljivim delom, kakor tudi z drugimi sredstvi, če bo to potrebno.

Vemo, da orožje nikoli ni prinašalo miru, pač pa odkrit pogovor in strpnost.

Hkrati se zavedamo, da slovenski grb s silhueto Triglava obvezuje vsakega člana planinske organizacije po skrbnem in zavzetem sodelovanju pri graditvi in obstoju naše nove samostojne skupnosti.

Kakor Triglav simbolizira narodovo upanje, vero in ljubezen v boljši in pravičnejši jutri, tako se bo vsak naš član planinskega društva zavzemal, da bo simbol Triglava postal in ostal naš ponos.

Visoki svet naših gora, njena tišina in lepota, nas tiho opozarjata, da mora človek v sozvočju s samim seboj, drugimi in naravo iskati svoj obstoj.

Slovenci to zmoremo in moramo!

Ožbalt/Kapla – 8. julija 1991

Člani in UO PD

Literati Koroške podpiramo afirmacijo proti vsaki vojni, nasilju in nošenju orožja in pozivamo vse somišljenike, da se nam pridružijo!

Slovenija je bila v ognju, žrtve so bili tudi nedolžni otroci, mi pa se sprašujemo: »Zakaj?«

Ne smemo dovoliti, da se ponovijo napake s konca obeh svetovnih vojn, preveč je morala Slovenija plačati DAVKA ZA te napake. Moramo priti na samostojno pot!

Naroda se ne da reševati, če se ga prej ne vpraša. Zakaj bi zapustili svojo zemljo na cedilu, saj je dobra kot maslo, ki ga izžareva lasten narod.

Pogumen človek se ne dokazuje samo s pestjo, tudi razum je potreben. Najbolj nevarni ljudje so tisti, ki ubijajo na podlagi teorije in imajo za vsako umazano dejanje razumsko opravičilo.

Zgodovina ima velik trebuh, prebavi vse in se je ne da popraviti, taka je, kakršna se je dogajala, le vsak si vizije lahko drugače razlaga.

Ocena trpkih trenutkov zadnjega napada je, da je odpor dobro voden na vseh področjih. Ljudje zaupamo našim politikom, da bi bili vztrajni, nepopustljivi in prav tako kompromisni kot nasprotnik.

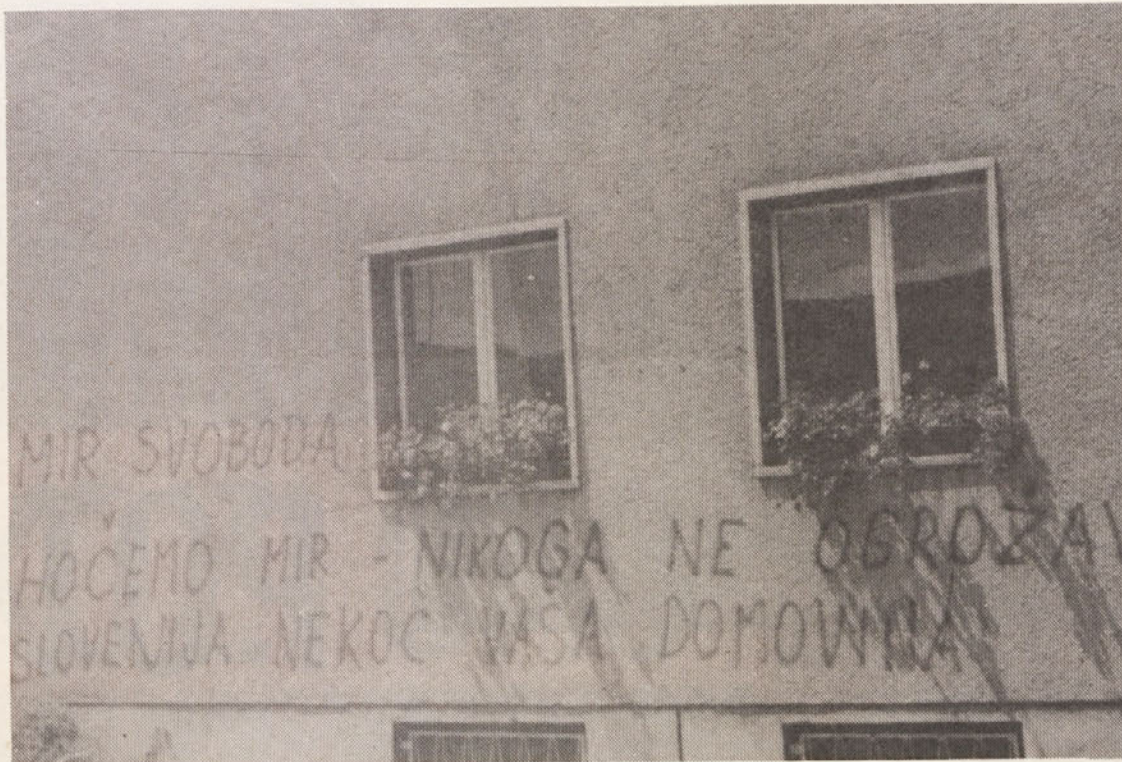
S tem protestnim pismom želimo prispevati k identiteti slovenskega prostora in njegovemu življu ter se upiramo vsem poizkusom podrejanja, ki ga hoče izvajati JA in ZIS.

Literati Koroške

KUPON št. 10

za zastoj mali oglas do dvajset besed v časopisu PREPIH
Velja do: 15. avgusta 1991

Kupon in vsebino malega oglasa pošljite na naslov:
Uredništvo Prepiha, 72390 Ravne na Koroškem, Čečovje 5

Grafit na Industrijski šoli

Foto: M. Potočnik

Naj gradbišče ne bo nikoli več bojišče

Foto: B. Kumprej

IZJAVA SVETA KOROŠKIH OBČIN

Dne: 6/7-1991

PRESEDSTVO
REPUBLIKE SLOVENIJE

g. Milan KUČAN

Danes se je sestal Svet Koroških občin, ki je obravnaval položaj po hudih bojih v Dravogradu in na mejnem prehodu Holmec.

Poleg materialne škode je svet obravnaval še posebej pozorno moralni vidik položaja na Koroškem ter sprejel naslednjo oceno:

- Bolj kot drugje, se je na Koroškem pokazala neprizanesljivost JA (število mrtvih, ranjenih, granate z bojnimi strupi, dum dum naboji itd.), zato svet Koroških občin zahteva, da slovenska oblast stori vse, da se enote JA ne vrnejo v obmejne karavle, ki so, kakor je znano, v celoti v rokah TO.

Kakršnakoli pristajanja na vračanje pripadnikov JA na to območje bo ocenjeno s strani prebivalstva Koroške kot neprincipielno popuščanje slovenske politike okupatorskim silam.

S spoštovanjem!

Za Svet Koroških občin
Herman TOMAŽIČ

Iščemo
sodelavce
za prodajo

časopisa
PREPIH.
Tel.: 22-999
ali 23-094

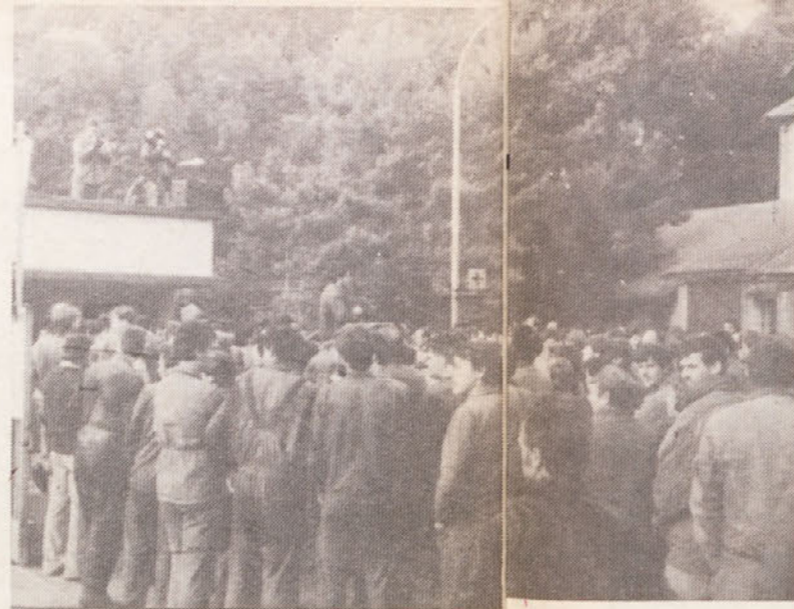
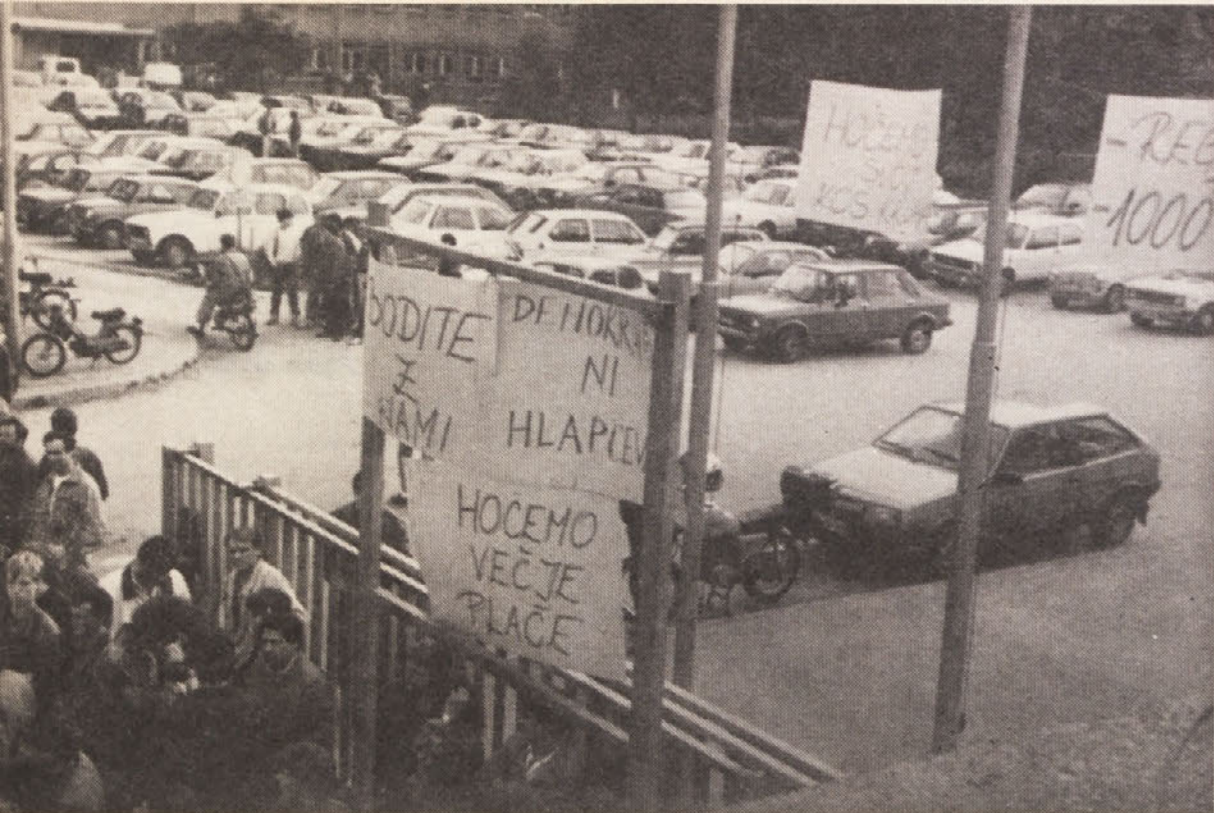
TRGOVSKO PODJETJE
nama
LJUBLJANA
TOMŠIČEVA 1

PE SLOVENJ GRADEC
Tel.: (0602) 42-161
Telefax: (0602) 42-109

V Naminih blagovnicah so obnovili možnost ugodnega nakupa nad določeno vsoto s potrošniškim posojilom, zato dobro prisluhnite!

Kupujete lahko tekstil, metražo, dekorativo, tehnične izdelke, gospodinjinske aparate in obutev na 3 obroke, brez pologa, brez obresti.

Privlačni pa so tudi ostali krediti, saj je pri nakupu nad 20.000 din polog samo 10 %, ugodna pa je tudi obrestna mera. V NAMI SKRBIJO ZA SVOJE KUPCE.

POT SKOZI ČAS

V dneh pred to noro vojno, ki so nam jo vsilili, smo imeli polna usta in tudi sicer smo si mislili, da hočemo živeti spodobno življenje. Tudi stavka v železarni, ki je stresla Koroško, je navsezadnje imela samo ta cilj. Vsaj velika večina ljudi jo je vzela tako.

Po vojni ima delo v tej isti železarni komajda še polovica zaposlenih. Ne zaradi volje direktorjev, temveč najpreprostejših ekonomskih zakonov. Ni naročil. Ni denarja za financiranje proizvodnje, blagovni in denarni tokovi se ustavljajo.

Zahteve stavkajočih, ki so bile rešene pozitivno, so padle v vodo, plače naj bi bile celo nižje. Je na vidiku potop? Je to strezni tev? Je še kje rešilni jopič za probleme na obzorju?

Slišijo se nove zahteve sindikatov, ki imajo tokrat dosti širše zaledje. Čas po vojni pa je primeren le za pamet. Se bomo uspeli dogovoriti, da rešimo skupaj, kar se rešiti da?

Milijon vprašanih, ki se selijo s fronte za delovna mesta in v družinske proračune. Se bodo prenesla tudi tja gor, kjer pravimo, da vedri oblast? Mirne duše si upam trditi, da zdaj rabimo Janšo in Bavčarja v gospodarstvu. Navsezadnje si režemo kruh zdaj z delom in ne s puškinimi kopiti!

Slike: Benjamin Kumprej

PREPIH

mali oglasi

IŠČEM pridno dekle za strežbo in gospodinjstva dela na kmečkem turizmu. Hrana in stanovanje zagotovljena. Delo je sezonsko za tri mesece.
Franc Cik, Breška ves 4, 9143 Šmilhel nad Pliberkom.
Tel.: 9943 4230-697.

UGODNO prodam dobro ohranjeno sedežno garnituro (trosed, fotelja, tabure). Potočnik, Ob Suhi 3, Ravne.
Tel.: 0602 22-115

PRODAM električna pisalna stroja znamke OLYMPIA Typ SGE D 52 in ELECTRIC PRIVILEG 530 C. Cena ugodna! Darja Kniplich, Koroška 25, Radlje, tel.: 0602 71-325 (popoldan).

UGODNO prodam dobro ohranjene citre in kitaro. Tel.: 0602 83-506 (po 19. uri). Svetec Ivanka Robindvor 10, 62370 Dravograd.

PRODAM moped APN-6, letnik 87 in čelado. Informacije popoldan in popoldan na tel.: 0602 21-776.

PRODAM zidano garažo v Žerjavu, starinsko lovsko puško ter angleški tehniški slovar. Informacije po tel.: 0602 21-191.

PRODAM spalnico. Informacije po tel. št.: 0602 20-249.

IŠČEM enosobno stanovanje na Ravnah ali Prevaljah. Inf. po tel.: 0602 22-606.

INŠTRUIRAM matematiko in fiziko za osnovne in srednje šole. Tel.: 38-336 od 8. do 19. ure. (Marija).

KOMPLETEN pribor za izdelavo črnobelih fotografij prodam: Povečevalnik Axomat 4, sušilnik Libela in ostalo. Prodajam še športno kolo na deset prestav. Tel.: (0602) 89-769.

PREKLIC

Kralj Marija, roj. 4.10.1963 v Črni na Koroškem, preklicujem spričevalo o zaključnem izpitu opravljene frizerske stroke, ki je bilo izdano leta 1981 v Mariboru, Orožnova 2.

Prežihova 24, 62390 Ravne na Kor., Tel., Fax: 0602/23-094

ASTOR
d.o.o.
PODJETJE ZA ADMINISTRATIVNE STORITVE, PROIZVODNJO
IN RAZVOJ DROBNEGA GOSPODARSTVA

ZAVAROVALNICA
MARIBOR

62000 MARIBOR
CANKARJEVA 3
Poštni predal 156
Telefon: h. c. 062 23 961
Telex: 33126 YU ZAVMB

ŽIVLJENJE GRE NAPREJ IN MI Z VAMI

ŽIVLJENJE GRE NAPREJ IN MI Z VAMI

SPOŠTOVANI: OBEŠČAMO VAS, DA OD 1. JANUARJA 1991 DELUJEMO KOT SAMOSTOJNA DELNIŠKA DRUŽBA ZAVAROVALNICA MARIBOR d.d. SMO PRAVNI NASLEDNIK PRAVIC IN OBVEZNOSTI ZAVAROVALNE SKUPNOSTI TRIGLAV, OBMOČNE SKUPNOSTI MARIBOR.

S SPREJETJEM NOVEGA ZAKONA O TEMELJIH SISTEMA PREMOŽENSKEGA IN OSEBNEGA ZAVAROVANJA NAM JE BILO OMOGOČENO, DA PREIDEMO IZ ENOTNEGA SLOVENSKEGA ZAVAROVALNEGA SISTEMA TRIGLAV NA SAMOSTOJNO KONKURENČNO POT RAZVOJA IN DA NADALJUJEMO TRADICIJO ZAVAROVALNE HIŠE V MARIBORU, KI JE DELOVALA NA TEM PROSTORU PRED LETOM 1977.

VSE PRAVICE IN OBVEZNOSTI IZ POGODBE O ZAVAROVANJU IN POZAVAROVANJU, KAKOR TUDI VSA SREDSTVA IN OSTALE PRAVICE IN OBVEZNOSTI ZAVAROVALNE SKUPNOSTI TRIGLAV, OBMOČNE SKUPNOSTI MARIBOR DO ZAVAROVANCEV, PREIDEJO NA ZAVAROVALNICO MARIBOR, d.d. S 1. JANUARJEM 1991.

SKLEPAMO VSE VRSTE ZAVAROVANJ PO NAŠIH ZASTOPNIKI, KI SO VAM ŽE DOSLEJ UREJALI ZAVAROVANJA NA TERENU IN V NAŠIH PREDSTAVNIŠTVIH V OBČINSKIH SREDIŠČIH.

V ZAVAROVALNICI MARIBOR SE ZAHVALJUJEMO ZA DOSEDANJE KOREKTNE ODNOSI IN VAS V PRIČAKOVANJU SE USPEŠNEJŠEGA SODELOVANJA LEPO POZDRAVLJAMO.

NEU

in **WOLFSBERG**

ZA VSA VOZILA

- VETROBRANSKA STEKLA
- TAKOJŠNJA VGRADNJA
- POPRAVILO POŠKODB OD UDARCEV KAMENJA

PROFESIONALCI ZA STEKLA

AUTOGLAS STIEGER

9400 Wolfsberg · Grazerstraße 23 · Tel. 04352 / 52409

HOROSKOP JULIJ 91

OVEN

ONA: Nekomu bi rada padla v obem in nerazumljivo je, da tega še nisi storila. Nobena skrivnost ni, da si do ušes zaljubljena, tvoja okolica to dobro ve. Kdaj bo spregovorilo srce, je le še vprašanje časa. Manj razumevanja boš žela v službi, saj je pri delu tvoja taktika zelo prozorna.

ON: Tvoja prizadevanja, da bi si nekoga pridobil, bodo kronana z uspehom. Seveda boš moral na poti k cilju streti še nekaj trdih oreh, vendar boš prej kot upaš, imel v roki zlato jederce, za katero se je bilo vredno potruditi. Izogibaj se družičini, ki si jo pred kratkim spoznal.

BIK

ONA: Če se bojiš izdati svoja čustva, potem ne hodi tja, kjer se lahko opečeš. Ne prehitvaj časa, ampak pusti, da se stvari dogajajo same po sebi, saj bi bil vsak nepremišljen korak neumnost. Tudi, ko boš prekipevala od čustev, se skušaj obvladati. Naj ti ne bo žal ne časa ne denarja za prihodnost.

ON: Neko prijateljstvo si boš utrl s pametno zastavljeno besedo, z nepremišljeno izjavo pa boš vse podr. Ko boš končal delo, ki ga že lep čas odlagaš, se ti bodo odprle nove možnosti. Prijateljci boš bral želje iz oči, ona pa se ti bo oddolžila na svoj znani, nenavadni način.

DVOJČEK

ONA: Ne glej prestrogo na majhno napako, ki si jo opazila pri svojem prijatelju. Zamudila si neko izjemno priložnost, sedaj pa nikar ne pričakuj, da se ti bo ponovno ponudila. Nimaš moči, da bi se uprla skušnjavi, ali pa je skušnjava prevelika zate, na vsak način boš podlegla.

ON: Le redko te pusti na cedilu tvoj sedmi čut, zato se tudi sedaj ravnaj po njemu, če ti pamet še tako govori drugače. Napeti odnosi v službi vodijo drugam, kot si ti želiš. Glej, da prvo priliko, ki se ti bo ponudila, izkoristiš za odkrit pogovor s tistim, ki nosi večino krivde za to.

RAK

ONA: Spremeniti boš morala svoj odnos do okolice, če hočeš imeti z njo dobre odnose. Ne imej se za edinega sodnika, ki lahko vsemu in vsakomur sodi po svoje in tudi ne bodi tako stroga do drugih. Če ti ni kaj prav, lahko molče prezreš. Kar zadeva ljubezen, jo moraš zgrabiti ob pravem trenutku.

ON: Položiti boš moral karte na mizo, če ne boš želel priti ob dobro ime. Strmel boš, koliko adutov imaš ravno ti. Izrabi priložnost in nekaj ugodnosti izrabi tudi zase. Naj te ne spravi iz ravnotežja, če drugi tega ne bodo razumeli. To je njihova stvar.

LEV

ONA: Nespametno je, da s prijateljem vlečeta vsak na svoj konec, to pa zaradi nepomembne malenkosti, ki je skalila vajin odnos. Popusti, dokler je še čas, saj se ne izplača trmasto vztrajati pri svojih pogledih. Tudi v službi si ne smeš dovoliti niti najmanjšega spodrsrljaja, če nočeš nazadovati.

ON: Si prepričan, da nekdo, ki ti kaže nadvse prijazen in lep obraz, v resnici misli pošteno. Ko ji boš ob prvi priliki odklonil prošnjo, se bo pokazalo, kakšna je stvar v resnici. Nesporazum s sosedi skušaj čimprej zgladiti, saj ti lahko prinese samo še dodatne probleme.

DEVICA

ONA: Ko boš morala prijatelju odgovorjati na precej naravnost postavljena vprašanja, ti ne bo najbolje pri srcu. Vendar boš z lahkoto dosegla vse, kar te mika in vznemirja. Za to boš morala tvegati precej več, kot pa si bila do sedaj navajena, vendar boš s končnimi rezultati več kot zadovoljna.

ON: Še zmeraj je čas, da izboljšaš svoje odnose s sorodniki. S kančkom domiselnosti ti to v tem trenutku ne bo delalo prevelikih težav. V načrtih za prihodnost se boš moral malce zaustaviti, saj prijateljica ne bo delila tvojega navdušenja, ko ji boš predlagal nekaj presenetljivega. Našel boš nov način povečevanja dohodkov.

TEHTNICA

ONA: Nikar ne pričakuj, da se bo karkoli spremenilo, če boš sedela v fotelju in samo opazovala svet okoli sebe. To, kar se je zgodilo v prejšnjih dneh, te bo jezilo še kar lep čas. Bolje bi bilo, da bi se prenehala ukvarjati s stvarmi, ki so že bila in več časa posvetila stvarim, ki še le bodo.

ON: Čeprav se ti čas odločitve nezadržno bliža, pa nikar ne smeš hiteti z odločitvijo. Skrbno premisli, kaj boš storil, saj bi se ti napačna poteza lahko maščevala v prihodnosti. Srečal boš starega prijatelja, ki ti je nekoč veliko pomenil, zato pazi, kako se boš obnašal, ker ti tudi v sedanjem trenutku lahko veliko pripomore k uspehu.

ŠKORPIJON

ONA: Je pa res nerodno, če gre človek na zabavo, potem pa mu to vsi očitajo. Nikar ne poslušaj kritik, vendar vseeno pazi, da odnosov z okolico zaradi tega ne bi postlabšala. Najlepše ti bo takrat, ko boš izvedela, da ti je nekdo iz srca naklonjen. V ljubezni se ti bo vse obrnilo na bolje.

ON: Zelo dolgo si čakal, da bi se prijateljica odločila, sedaj pa je skrajni čas, da narediš križ čez vse in začneš živeti znova. Odločnost je vrлина, ki jo marsikdo občuduje, tudi tisti okoli katerih se zadnje čase v več-

ni gibljejo tvoje misli. Odprla se ti bodo vrata, na katera dolgo nisi upal potrkati.

STRELEC

ONA: Nespametno si privolila v nek dogovor, sedaj pa prijatelj trmasto vztraja pri tem. Že ve, zakaj. Če bi malo pozorneje poslušala, bi lahko opazila, da v svojih stiskah nikakor nisi osamljena. Marsikaj bo potrebno prilagoditi čustvenemu življenju, saj se je prijatelj naveličal večnega čakanja v senci.

ON: Poteza, s katero si požel hvale, se ti je popolnoma posrečila. Sedaj pa v strahu pričakuješ, kaj bodo ukrenili tvoji nasprotniki. Namesto, da samo ugibaš stori kaj konkretnega in povečaj svojo prednost, tako da boš lahko siguren, da te ne bodo ujeli. To ti bo sicer vzelo nekaj noči spanja, vendar boš potem toliko mirneje spal.

KOZOROG

ONA: Dogodki zadnjih dni dokažejo, da imaš vso pravico biti samozavestna, vendar to še ne pomeni, da moraš biti nepreračunljiva. Nepremagljiva pa spet nisi in ponovno lahko zaideš v težave. Prvo se prepričaj, ali je to, kar ti je prijateljica zaupno povedala res, šele nato ukrepaj tako kot misliš.

ON: Če želiš, da te bo okolica upoštevala, moraš pokazati tiste odlike, ki so ljudem všeč in skriti vse, kar ljudem ni po volji. V prvem trenutku boš ostal praznih rok, nakar boš vseeno poskrbel, da se ne boš dolgočasil. Zaradi nečesa, kar boš izvedel, boš še nekaj časa čisto iz sebe.

VODNAR

ONA: Čeprav ti je spodrsnilo, se zaradi tega ne vznemirjaj preveč, saj imaš neskončno možnosti, da to elegantno popraviš. Spodrsrljaja ti niso zamerili, vendar sedaj vsi pričakujejo, da boš pokazala prave karte. Splača se pravočasno pljuniti v roke, saj so ti dokazali, da ti stojijo ob strani. Čaka te novo, za tvojim znanstvom.

ON: Doživel boš veliko zadovoljstvo, na katero pa nisi bil pripravljen. Ne pretiravaj, ampak pusti so delavcem, da naredijo tisto, kar mislijo. Šele ko boš sam razumel svoje nagibe, lahko pričakuješ, da jih bo razumela tudi tvoja okolica. Nikar ne išči tistega, kar nikoli ne boš našel.

RIBI

ONA: Počasi se končuje obdobje čustvene napetosti, kar je sicer dobro za počutje, ni pa dobro za dušo, saj bo s tem šel tudi delček nečesa, kar ti je do sedaj zapolnjevalo življenje. Ne dvomi v človeka, ki ga imaš rada. Počakaj še malo, pa boš videla, da je bil vreden zaupanja.

ON: Tavaš, ne da bi sploh vedel, da si izgubljen. Že nekaj časa sploh ne veš, kaj bi v resnici rad. Preveč si si želel privoščiti na enkrat, preveč si bil pohlepen. Ne nasedaj govoricam o prijateljici, saj hoče nekdo samo porušiti harmonijo v vajinem odnosu. Če prijateljci ne boš stal ob strani, boš izgubil njeno zaupanje.

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

Zavarovalnica Triglav

POSLOVNA ENOTA KOROŠKA

Slovenj Gradec,
Voranečev trg 2
Tel.: (0602) 41-842, 41-843

TRGOVSKO
STORITVENO
PODJETJE
JURHAR d.o.o.

DRAVOGRAD, Viška 17

POSLOVNI SERVIS

Poslovna baza bo delovala kot kontaktna točka med ponudniki in povpraševalci. Ta kontaktna točka bo na tel.: 0602 83-296 od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure. Zajemala bo vse vrste artiklov, ki bodo interno klasificirani.

Za povpraševalce bo servis brezplačen, ponudniki pa bodo ob vstopu plačali 150,00 din za oglaš. Oglaš se bo nahajal v bazi 1 mesec.

S kuponom iz Prepiha bo imel ponudnik 10 % popust.

V prvih 14 dneh po izidu številke pa bo imel prost vstop v bazo za dobo 1 meseca. Oglase in položnice pošljite na naslov: Jurhar Martin, Viška cesta 62370 Dravograd

tako je treba

V Mežici so ob zračnem napadu odpovedale sirene. Zato so vrle Mežičane obveščali kar gali naokrog in obveščali o nevarnosti z zraka. Ko so enkrat obvozili mesto, pa so že lahko pričeli s sporočanjem o koncu nevarnosti zračnega napada.

domorodec – Stanislav, Miroslav Garb – mladinec, porogar, najlepši stavk in aktivist, organizator stavk v Dravogradu, da se je metal na zobe in »bitke« in »pogajan« v Drobe in vrtil: »Tu ni Jugoslavija, ampak moja domovina.«

previdnost

Na bližajočo vojno se je dobro pripravil tudi Arh. B.B. – Živc. Vse slike J.B. Tita, našega velikega idola, ki jih je dobil na občini, je pobesil po domači hiši.

mladič

Odgovorni urednik Prepiha se je sestel z vojnimi dopisniki in drugimi v znani gostilni za Slovence, »Pri Lečniku«. Tako dolgo je sedel na jajcih, da je izvalil siničko. V splošni zmedi, ki je nastala ob veselem dogodku, je g. Močnik pojasnil, da je imel najprej namen roditi pra-ptiča, potem pa goloba miru. Predvsem to zadnje se je skoraj posrečilo.

resne zadeve

Izredne razmere, kot so bile v Dravogradu, potisnejo ob strani vsa nesoglasja. Tako sta se novinarja Miro Petek in Edi Prošt po letu dni znašla tudi v pisarni predsednika izvršnega sveta Mirka Kotnika. V pogovoru niti z besedico niso omenjali »samo-jamo« (aviacija JA bi nemara naredila uslugo, če bi kakšen tovor odvrгла med stebre Pompejev), govorili so le o resnih, vojnih zadevah.

škoda pri perušu

Ceprav je bila hiša in delavnica Peruševih v Dravogradu skorajda sredi bojev, večje škode ni bilo, le neki metek je priletel s čudne strani. Vendar pa je škoda nastala ob slavu in odhodu armade iz Dravograda, saj so spretni televizijci položili kameron na pult, ki se je obrnil, na tla pa je zgrmel množica kozarcev in, kar je najslabše – tudi dva litera mošta. Peruš je nato sod nagnil in je iz njega še nekaj priteklo.

brzojarka j. janše

»Vsem premožnim Korošcem, ki so si v zadnjih dveh letih kupili imenitna terenska vozila, od znamenit Mercedes, do raznih japonskih firm, se sekretariat za ljudsko obrambo iskreno zahvaljuje in hkrati obvešča, da imajo vsa vozila vojni razpored. Lastnike vkljudno naprošamo, da imajo vseskozi polne rezervarje.«

S spoštovanjem
J. Janša

neučiljivi

Okupator je zbombardiral vse pomembne oddajnike v Sloveniji. Korošci so nestrpnost gledovali iz svojih zakonišč, kdaj bo padel tudi stolp na Uršlju. Zal tega niso dočkali. Os-tala letala JA se Gori niso upala niti približati, saj je dežural letanar Ivan Pačnik.

vojni plen

Del vojnega plena se je znašel tudi v štali Dušana Kudrimske- vlekli za desno karavite so od- veseljem snemali, avstrijski
Glede na direkcijo Britonske plen ubogi jugoslovanski arma- di vrniti (tej pa seveda ni treba poravnati vojne škode), Kudr- plen čim prej spremeni v kloba- se in salame in za vse dravograj- ske funkcionarje, ki so v teh tež- kih dneh garali na občini, priredi piknik.

revolveraš

Glavni Koroški teritoriale, imenovan WYATTERP, se je zelo uspešno pogajal v Bukovju. Po dolgotrajnem stokanju in jo- kanju se ni dalo vedeti, kdo je koga napadel. Končno ga je oku- patorski poveljnik potolažil. Za povračilo pa je kavboj obljubil njemu in njegovim poln penzion v hotelu F kategorije, kakor tudi usluge bližnjega sex shopa.

organizator

Najbolj znani slovenski orga- nizator stavk Miroslav Garb – Stanislav tokrat ni uspel. Nika- kor ni prepričal okupatorskih vojakov, da se predajo. Krivdo lahko iščemo tudi v tem, da ga je bližnji cvetličar pogostil z umetnim mostom, okupatorske oficirje pa z originalnim WHIS- KI-jem. G. Garb pa je naredil tu- di težko napako. Namesto udar- nih igel je vojakom JA pobral igle – za šivanje.

Igor na bojnem polju

S seznama mobilizirancev v TO se je nekako izmuznil Igor P. – Nežni, ljubitelj žensk in fil- mov. Zal pa moramo razočarati razne škodoželjnine – tudi zna- ni režiser se je boril. V naskoku je namreč zarzel deklitico s Fare. Druga julija sta si skupno og- ledala fronto na Brinjevi gori in pni tem pozobala skoraj kilo- gram rdečin česen.

FOTO BODICA MIRO (STANI) SLAV

Kaj vse je doživel med vojno Miroslav Garb, si lahko preberete v Mladini, ki ga je (mimogrede) prekrstila v Stanislava. Mi vemo le, da njegov po-

skus organiziranja štrajka med vojaki JA v Dravogradu ni uspel. Na žalost je bil to edini spodleteli poskus Miroslava v zadnjem letu dni.